

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“ Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Congresul.

Tot din trei în trei ani toamna se întrunește în Sibiu congresul național-bisericesc al bisericii gr.-orientale române din patrie. Congresul se alcătuiește din deputați aleși în toată metropolia, adică din arhiepiscopia Ardealului și din diecezele Arad și Caransebeș și este cea mai înaltă adunare a bisericii ortodoxe române.

Anul acesta împlinindu-se 3 ani dela cel din urmă congres, s'a întrunit congresul săptămâna trecută, Miercuri în 14 Oct. c.

După-ce în cele dintâu două ședințe congresul a întărit pe deputații aleși, cari au avut în rânduială actele (scrisorile) de alegere, a ales comisiile etc. în ședința a III. Vineri, a început să aducă hotărâri de mare însemnătate pentru biserică și neam.

Vom da din aceste pe cele mai însemnate.

O astfel de hotărâre s'a adus cu privire la *propunerea religiei în limba română în școlile militare*. Consistorul metropolitan a făcut mai nainte pași la locurile mai înalte pentru a se înmulți numărul preoților militari, dar' n'a isbutit. Congresul, după o dezbateră mai lungă, hotărăște și însărcinează Consistorul metropolitan a face de nou pași de lipsă pentru câștigarea acestui drept.

O altă hotărâre este cu privire la numărul credincioșilor din metropolie. Din raportul bisericesc al consistorului nu se poate ști creșterea sau scăderea populației gr.-or. române. Se primește, earăș după o dezbateră mai lungă, pro-

punerea deputatului Zigre, ca consistorul metropolitan să dea îndrumare pentru facerea unei noue conscripții, din care să se poată vedea esact numărul populației.

Cu privire la curmarea numărului mare al căsătoriilor numai civile, fără binecuvântarea bisericii, de cari mai multe sânt în diecezele Aradului și Caransebeșului, congresul hotărăște, ca consistoriile eparchiale pe calea consistoriului metropolitan, să fie îndatorate a căuta în toate casurile, ce provoacă mulțimea casurilor căsătoriilor civile fără binecuvântare bisericească? și urmărind această afacere, să le însemne deosebit și să caute delăturarea cauzelor constatate.

O deosebită luare aminte a avut congresul față de școlile noastre. Dezbaterile s'au făcut în legătură cu raportul școlar al consistorului către congres. S'a constatat unele din cauze, cari împedecă mult înaintarea școlilor noastre. Acestea sânt: greutatea cu învățarea limbei maghiare, apoi sărăcia, lipsa de învățatori cualificați, numărul neîndestulitor al școlilor etc. Să iau apoi la cunoștință datele din raport privitoare la școli și să hotărăște a stăruii pentru înmulțirea *grădinișelor școlare de pomărit și a bibliotecilor școlare*, amândouă de mare folos pentru popor.

Tot în legătură cu raportul școlar se hotărăște a se introduce provisor un nou plan de învățământ în institutele pedagogice, ear' cu privire la învățământul popular, consistorul metropolitan este însărcinat a face până la vii-

torul congres un nou plan pentru organizarea acestui învățământ.

A urmat apoi la dezbateră afacerea catechisării tinerimei române gr.-or. dela școlile de stat. Anume, ministrul pretinde, că la școlile populare de stat religiunea se se propuie în limba ungurească și școlariilor români; asemenea încercări s'au făcut și la unele gimnasilor și la preparandia de stat din Timișoara. Impotriva acestor fel de încercări congresul a luat o poziție hotărâtă, apărând drepturile limbei române. După o dezbateră mai lungă se hotărăște, că de oare-ce catechisarea elevilor gr.-or. români la ori-și-ce școală are să se facă în limba bisericii, adică în limba românească, cons. metropolitan să însărcinează, ca din capul locului să respingă ori-ce încercare contrară acestor dispozițiuni, înaintând în cauză reprezentațiune la guvern la cel dintâu cas de asemenea încercare.

Tot asemenea poziție hotărâtă a luat congresul cu privire la dreptul de întemeiere de școlile în fosta graniță militară bănățeană. Parochia Satul-nou din graniță, a întemeiat o școală confesională gr. or. română, dar' școala aceasta a fost închisă prin deregătoriile politice, sub cavent că pe teritoriul fostei granițe militare școlile confesionale nu se pot înființa. Procedura aceasta autoritățile politice și-o bazează pe statutul din 1877, ce regulează afacerile școlare de pe teritoriul fostei granițe militare.

Față de aceasta procedură congresul hotărăște, ca consistorul metropolitan să întrevină la guvern, pentru

FOIȚA.

Poesii populare.

(Comit. Hunedoarei).

Ști tu mândră ce 'ți-am spus
Astăvară 'n cucuruz
Unde-or fi oameni mai mulți
Tu la mini să nu te uiți.
Unde-or fi mai puține
Să ții ochii la ai mei.
Iubește mândră iubește
Și ia seamă ce iubești.
Nu iubi pe ori-și-cine
De faci la neamuri rușine!
Și iubește-un om frumos
Să 'ți fie neamul fâlos —
Dulce-î gura de fetiță
Ca strugurii de pe viță,
Da-î mai dulce de nevastă
Ce struguri de viță-aleasă.
Mândră a dracului să fi
Că mă 'nvățași a iubi

De nu mă pot odchni,
Nice ziua cu lucrul,
Nici noaptea cu somnul.
Când eram de nu iubeam
Mă culcam și od chneam;
Dar' acum de când iubesc
Mă culcau în pat domnesc
Și tot nu mă odichnesc.

Badea meu cel negricios
Trece pe uliță 'n jos,
La noi în ocol se uită
Si pe mini nu mă zeuită,
Și pistolui 'î la curea,
Pușcu-te mândruța mea?
Pușcă mă bădița meu.
Pușcă mă, nu-ți pară rău! —
Și mă pușcă 'n drum de pleu
Să știu bade numai eu;
Si mă 'mpușcă în drum de piatră
Să nu știe nime odată
Nu știu cine ce-o lătrat,
Că-î mai bine măritat.
Pita și sarea să-î bată
Că-î mai bine la maica fată;

Că casa măicuții mele
E 'ngrădită cu nuiele
Și-î spoită cu imeală
Pe din luntru cu tigneală.
Da casa străinului
E văruiată cu var
Pe dinluntru vai ș'amar.
Frunză verde trei jirezi
Bade ca al meu nu vezi.
Cămașa pe ei e albă
Și gurița lui mi dragă.
Pe din sus de gurișoară
Cumună de mustecioară;
Ochii lui moruțe negre
Și mi frică că 'l-oiu perde.
Că 'l-am mai perdut odată
Și 'l-am găsit la o fată.
Fata vru să 'mi-î sărute
Dumnezeu să nu-î ajute;
Și fata vru să 'mi-î iee
Dumnezeu să nu-î-î de
'L-am cotate și 'l-am aflat
La mijlocul codrului
La porțile dorului,

scoaterea din vigoare a statutului respectiv din anul 1877, estinzându-se legea școlară din 1868 și asupra fostei granițe militare bănățeană.

O afacere însemnată a fost și intemeierea nouelor episcopii, care s'a mai discutat și în sinoade. E vorba de întemeierea a două episcopii noue, una în Timișoara și una în partea de mează noapte a Ardealului sau în Orade. Congresul și de astă-dată a amânat afacerea, rămânând a se lucra în direcția aceasta.

În afară de aceste congresul a luat în seamă diferite socoteli și rapoarte, a adus hotăriri în afacerea cuincuenaliilor învățătorilor, apoi cu privire la colecta cu discul metropolitan, a hotărît facerea unui nou regulament disciplinar, etc.

Aceste sânt pe scurt lucrările de căpetenie ale congresului din acest an.

Regele Belgiei în Viena. In 17 l. c. a sosit la Viena, ca oaspe al Maj. Sale, Leopold I. regele Belgiei. A fost primit cu pompă obicinuită, dar' scopul pentru care a mers nu 'și-l a ajuns. Regele a voit să roage pe împăratul nostru a fi judecător între Auglia și Belgia, între cari este gâlceavă din pricina statului Congo (Africa). 'I-s'a spus însă regelui din partea ministerului de externe, că Austro-Ungaria și Maiestatea Sa nu vor a se amesteca în afacerea aceasta, mai cu seamă după visita regelui Angliei la Viena.

Astfel regele Belgiei a plecat fără ispravă din Viena.

Secretarul Papei. In sfârșit papa Piu X 'și-a numit secretarul de stat — după cum scrie »Tribuna« din Roma — în persoană lui Merry del Val, deși acesta nu-i prea convine împărăției austriace.

In consistorul cel mai apropiat Merry del Val va fi făcut cardinal.

Crisa sau stările nenaturale dela noi dăinuiesc mai departe. Minister nou încă nu avem și dieta nu ține ședințe. Săptămâna aceasta au fost chemați mai mulți la Viena, la Maiestatea Sa, ascultându-le de nou păreri. Mai de multe ori a fost ascultat ministrul de finanțe Lukács, despre care se crede, că va fi încredințat cu alcătuirea noului minister.

Ca ceva nou este, că comisia de 9, aleasă de partidul liberal, a sfârșit programul

militar al partidului, că adevărat și ce cer liberalii pentru armată? Programul a fost prezentat Maiestății Sale de către Lukács. Maiestatea Sa a zis, că-l va studia și apoi va hotărî ce este de făcut.

DIN LUME.

Din Macedonia.

Ciocnirile între răsculați și miliția turcească sânt tot mai rare, semn că răscoala s'a mai potolit. Aceasta parte din cauza apropierei iernii, parte în urma înțelegerii dintre Bulgaria și Turcia, cari, la sfatul puterilor, s'au pus cu toată hotărîrea a susține pacea. Astfel preste iarnă va fi probabil liniște în Balcani. Intrebare însă, că la primăvară nu vor începe de nou turburările.

La învinuirile, ce s'au făcut ocârmuirii turcești, că nu pedepsește soldații turci, cari fac cruzimi, ocârmuirea turcească a făcut acum o arătare, că mai mulți soldați, oficeri și suboficeri au fost aievea pedepsiți. Aceasta se consideră de un bun început, de oare-ce până acum guvernul turcesc nu recunoștea, că soldații fac cruzimi și neorînduiri, dar' față de multele cruzimi, numărul celor pedepsiți e de tot mic și și pedepsele sânt prea ușoare așa, că se crede, că aceasta e numai pentru a seduce lumea.

Rusia în răsărit.

In Petersburg s'a alcătuit o comisie deosebită pentru afacerile din depărtatul răsărit. Comisia va avea să îngrijească de afacerile bănești, administrative etc. ale provinciilor din Asia, cum și de înflorirea negoțului și meseriilor al acestor ținuturi etc. Membrii acestei comisii sânt miniștri de interne, de finanțe de externe, de marină și de război, apoi guvernatorul provinciilor și alte persoane fruntașe. Presidentul comisiei este Țarul. Hotărîrile comisiei le duc în deplinire miniștrii.

Părechea regală italiană în Paris.

Intemplantarea politică cea mai însemnată a zilelor trecute a fost visita părechii regale italiene la Paris. Francezii, atât cercurile înalte, cât și poporul, a primit pe suveranii italieni cu foarte mare căldură, ca pe reprezentanții unei națiuni surori. De sine înțeles că în cinstea înalților oaspeți s'au făcut pompoase sêrbări, teatre, prânzuri de gală, revistă militară etc. Visita aceasta a contribuit mult

la apropierea tot mai mult a acestor două popoare latine. Presidentul Franciei Loubet va întoarce visita regelui Italiei la Roma.

Rusia și Japonia.

Am dat știrea, că între Rusia și Japonia erau stări încordate, din pricina Mangiuriei. Să credea chiar în izbucnirea unui războiu între aceste două țeri. Aceasta acum s'a delăturat. O telegramă din Londra vestește, că între Rusia și Japonia s'a făcut o înțelegere, mai cu seamă prin mijlocirea guvernatorului rusesc, Alexev.

Din Sibiu.

Strigă Bărnuț din Sibiu
Că Ardealul nu-i pustiu.

Aceste versuri populare frumoase ne-au venit în minte, când am văzut zilele aceste adunați aici la Sibiu frunțași de-ai neamului nostru din toate părțile locuite de Români. Au venit frunțașii pentru a se sfătui asupra păsurilor neamului nostru, a trebilor bisericesti și economice, ear' Sibienii, și în deosebi vrednica »Reuniune a sodalilor români« căutat-a să procure oaspeților momente de plăcere și distracție. Și tot în zilele aceste dat ne-a fost să ne putem delecta în lucruri minunate de artă românească, în o frumoasă și prețioasă expoziție de pictură.

Congresul.

Congresul, ale cărui hotărîri le dăm la alt loc al »Foi« s'a întrunit Mercuri, în 14 l. c. și s'a încheiat Mercuri, săptămâna aceasta, în 21 l. c. ținând 8 ședințe. La congres au luat parte la 70 de deputați din întreaga metropolie gr.-or. română, în frunte cu I. P. S. Sa Metropolitul *Ioan Metianu*, care a presidat ședințele și cu cei doi episcopi sufragani, P. S. Lor *Ioan Ignatie Papp* și *Nicolau Popea*, apoi vicarii din diecese, protopopi vrednici și alți frunțași. S'au scuzat pentru nevenire din cauză de boală ilustrii frați Mocsonyi, Dr. Galu, Dr. Mihai ș. a.

Ședințele au decurs în bună rânduială, debaterile au fost cu demnitate și multe hotărîri bune s'au adus pentru binele și înaintarea bisericilor și a poporenilor.

Unde stau porțile 'nchise
Și fete pe table scrise,
Eu pe unde am umblat
Toată lumea m'o 'ntrebat
Că după ce am căutat?
După hăl cu peana lată
Sus e D-zeu sê-l bată;
Că m'o 'nvățat a iubi
Și m'o lăsat a dori
Dumnezeu 'l-o pedepsi.

Vai de mine ce jucaiu
Și din loc nu mă mișcuiu
Numai casa 'ncunjuraiu.
'Ncunjuraiu pădurile
După o hi ca murile;
'Ncunjuraiu Bănatele
După ochi ca laptele,
Și țeara de jumătate
După sprâncene 'mbinate.

N'am cutit că m'aș junghia
Și pe mine și pe mândra
De s'ar auzi vestea
Că ce face dragostea.

Sê se mire și tîrgul,
Că ce face uritul.
Uritul mă duce 'n lume
Dragostea capul 'mi-'l pune.
Uritul mă duce 'n țeară
Dragostea m'aduce eară.

Culese de **V. E. Degan.**

Din Feneșul-săsesc.

Culese de **Chimu.**

Mândră mândruța mea
Mărită-te nu ședea
Nu trage nădejdea mea,
Că nădejdea dela mine
E ca sirma de subțire!

Ba io nu m'oi mărita
Până tu nu ti 'nsura
Sê vîz pe cine-'i lua!
De-'i lua una ca mine
D-zeu sê 'ți deie bine,
Dar' de-'i lua mai frumoasă
Pice-'ți carnea de pe oase

Sê-'ți rămăie osu gol
Sê-'ți fie de mine dor.

Dusus'a bădița dus
La tîrgul din Tîrigrad
Ca mie sê-'mi tîrguiască
Un sul de mêtasă neagră
Sê-'i cos o cămeșe dragă,
Când acolo a sosit
El mie 'mi a poruncit,

Pe trei fire de sêcară
Sê mă duc, că el sê 'nsoară,
Eu napoi 'i-am poruncit
Pe trei fire de sasău
Insoare-sê cu D-zeu
Că mie nu-'mi pare rêu,
Num'o țiră mi-c'am jele,
C'a știut vorbele mele.

El eară 'mi-a poruncit
Pe trei fire de alun
Sê mă duc și sê-'l cunun.
Măicuța din grain grâl:

Esposiția Șmigelschi.

Tot în 14 l. c. s'a deschis după cum am vestit, esposiția de tablouri a pictorului nostru Șmigelschi. Esposiția, cum am spus, este foarte frumoasă, atât partea bisericească, cât și cea profană. Fiecare tablou ne arată pe pictorul cu talent, care pe lângă aceasta a făcut studii serioase și a pus mare grijă în alcătuirea picturilor sale. Dintre proiectele de iconostase amintim cu deosebire iconostasul complet (nr. 23), apoi planurile de pictură a catedralei din Blaj etc. ear' dintre cele profane admirabilul tablou »In biserică«, (nr. 1), și mai multe peisage în aquarel cum și altele, cari ar face cinste pictorului și în o esposiție de tablouri din țările culte ale Europei.

Esposiția a fost cercetată, afară de Români, și de streini (Sași și Unguri) și cu toții au admirat-o. Foile săsești din loc se exprimă foarte lăudător despre ea și de aceasta suntem mândri, căci lauda se resfringe nu numai asupra vrednicului pictor, ci și asupra neamului, de care el se ține, asupra neamului românesc. Și suntem mândri că avem un pictor ca Șmigelschi, căruia, pe lângă felicitările noastre, îi zicem: *Înainte!*

Esposiția mai este deschisă până Duminecă, în 25 l. c. și astfel au prilej a o cerceta și aceia, chiar și din provincă, cari n'au văzut-o încă.

Teatru.

Vrednica »Reuniune a sodalilor români din Sibiu« a dat Joi seara, în 15 l. c. o reprezentație teatrală în teatrul orașenesc. Teatrul a fost îndesuit de public ales, inteligență și țărani fruntași din Sibiu și jur, așa că mulți au trebuit să se întoarcă dela teatru, ne mai fiind loc.

S'au jucat două piese: »Fricosul« vodevil în 2 acte de Const. Stamati-Ciurea și »Vlăduțul mamii« comedie cu cântece în 1 act de Ioan Lupescu. Amândouă piesele s'au jucat foarte bine. Scenele comice au stîrnit mult haz și veselie în public, care a rămas pe deplin mulțumit, ceea-ce s'a văzut din aplausele frenetice și repetite, cu cari au fost gratificați diletanții. Ei au jucat foarte bine cu toții, dar' îndeosebi și-au interpretat admirabil rolurile

Du-te fică și-l cunună
Închină 'i cu voie bună,
Pân' acum 'ți-a fost draguț
D'acuma 'ți-a fi finuț:
Să trăești finuț cu bine,
Să n'ajungi ziua de mâne,
Să trăiască și fina
Să n'ajungă Sâmbăta,

Când 'ți-a fi finuț mai bine
Pice-ți carnea de pe tine
Să 'ți rămâie osu gol
Să 'ți fie de mine dor,
Când 'ți-a fi finuț mai rău,
Meargă-ți sângele părau
Din părau să faci tēju
Să mă spăl și eu din el
Să 'mi treacă de dorul tēju,
Dacă din tēju m'oi spăla
Mi-a trece de mila ta.

Dumitru Axente, tipograf, în rolul de frunte a lui Ticăloșan (în piesa »Fricosul«), inspector de poliție în Ismail (Basarabia), un bolnav închipuit, care se ruinează luând mereu la doftorii și ajunge în o stare aproape inconștie, în care e păcălit și apoi adus la realitate de bărbătoasa sa soție, Casandra, a cărei rol 'l-a jucat foarte corect și fidel d-șoara Elena Baci. Bine au jucat apoi d-ra Elena Grindean, ca Ilenuța fică lui Ticăloșan, dl George Trifan, tipograf, ca Ionică, fiul lui, Nicolau Stoica, în rolul lui Gurișanu, director a unei trupe de balet, ear' în actul al doilea în costumul lui Charon, Ioan Părău, ca un serget de poliție prostălău ș. a.

Mult haz s'a produs cu piesa »Vlăduțul mamii«, în care au jucat foarte bine următorii: dl Dumitru Axente (Vlăduț), d-na Elena Roșca (Sevasta, marea lui Vlăduț) Ioan Imberuș, espeditorul »Foi Poporului«, (Iftimie Sbârciog, pădurar, un moșneag cumpetat), d-ra Elena Baci (Smarandița fiica lui Sbârciog) și dl Nicolae Stoica (C. Șoimescu, boier tinăr).

Dl Axente a produs mult haz în rolul bine interpretat al lui Vlăduț, un tinăr țeran gogoman, pe care muma-sa îl trimite la școală cu tăblița, ear' el e amoresat și vrea să se însoare. Ear Imberuș al nostru, ca Sbârciog, a produs un bun efect, când după-ce pe fata sa Smarandița o ia de nevastă boierul, grăieste ca un filosof cătră mama lui Vlăduț, care mai nainte se uita preste umăr la el și la Smarandița:

— Apoi, jupăneasă Sevastă, eri ați fost Dvoastră mari, azi suntem noi. Așa e lumea asta!

Publicul din teatru a avut o seară plăcută.

*

Vineri seara a dat un concert în sala »Unicum« »Reuniunea de cântări din Seliște«, ear' Sâmbăta a dat o producțiune earăș »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, cu concursul d-relor *Olivia Bărdossy* și *Anița Oniț* — amândouă aceste producții bine succese și bine cercetate.

Luni a fost adunarea directorilor de bancă.

Despre aceste, ne având azi loc, vom mai scrie în nrul viitor.

Dela Români din America.

Nu se duc bucuros Români nostri la America. Să duc însă siliți de nevoile vieții, ce tot mai mult îi copleșesc în pământul strămoșesc, în »fericita Ungaria«, cum numesc șoviniștii maghiari patria noastră. Vor fi, nu-i vorbă, și de aceea unii, cari ajung la lipsă din propria lor vină, cum se vede, că e și creștinul, a cărui scrisoare tânguitoare am publicat-o după »Rev. Bistriței« în numărul nostru din urmă. Cei mai mulți însă — cel puțin noi cunoaștem mulți de acestia — cari au plecat la America, sînt oameni harnici și sirguincioși, cari dacă au ajuns la lipsă, n'au ajuns din vina lor, ci in urma împrejurărilor grele, ce dăinuesc aici la noi.

În multe casuri moșioara mică și familia mare, apoi roada slabă în un an doi, dările și birurile de tot felul,

— cam aceste sînt cauzele, din pricina cărora mulți s'au înglodat în datorii, cari sînt pe aci să se înghită și ce biată mai au.

Și, ca să scape de datorii, să le poată plăti și astfel să-și mântue moșia și căscioara, au luat în mână toiagul de drumeți și au apucat calea străinătății, preste Ocean, la America, unde lucrul se plătește bine și unde — deși cu muncă g ea — se pot agouisi parale! Așa s'a început și se continuă emigrarea. Așa ne-am pomenit, că avem mii de frați de-ai nostri, resfirați aproape în toate părțile Americii-nordice.

Acești frați de-ai nostri, aproape toți, au plecat și pleacă cu bunul gând, ca după câțiva ani, în cari își plătesc datoriile de-acasă și își mai agonisesc puține parale, să vie îndărăpt la vatra părințească. *Aceasta așa și este corect.*

Noi, o mărturisim din capul locului, am fost contra emigrării Românilor la America sau ori-unde, dar' dacă din pricina miseriei aceasta trebuie să se întemple, numai așa e bine să se facă, ca cei emigrați să se reîntoarcă negreșit acasă după câțiva ani, chiar și aceia, cari și-au dus și nevasta și copii. De ce o zicem și dorim aceasta, vom arăta-o în numărul viitor.

Acum constatăm, că toți frații nostri, cari pleacă la America, se despart cu duioșie de pământul patriei, de locul nașterii, unde lasă părinți, frați și surori și iubiți prietini. Aceasta se vede din duioasele versuri, ce le primim dela mai mulți Români din America, în care ei cântă greutățile călătoriei, dorul de patrie și de-ai lor și pustiul străinătății.

În cele ce urmează vom da unele părți din aceste poezii, cum și alte lucruri, cuprinse în scrisorile, ce ne-au venit de un timp încoace dela frații nostri din America.

Eată dăm întâiu de o scrisoare a harnicului frate al nostru, *Dumitru Iridon*, din Apoldul-mare, trimisă nouă în vară. Iridon s'a dus la America anul acesta, cu mai mulți soți din Apold, lăsând acasă părinții bătrâni, nevasta și două mici copilețe.

La scrisoarea sa scurtă el alătură o poezie duioasă, care începe așa:

»Cine n'a fost pe vapor
Ăla nu știe de dor,
Cine n'a trecut marea
Nu știe ce-i boala grea
Treptele dela vapor
'Mi-au rupt inima de dor,
Apa mării puturoasă
'Mi-au pus beteșug în oase.

Spune apoi tot în poezie, cum au plecat din Bremen, »optsprezece sute inși«, cum a fost cuprins de boala de mare și el a suferit, ear' în urmă continuă astfel:

Frunză verde cucuruz
Nu 'mi pare rău că m'am dus
Făr' după frunza din pruni
Și după părinții buni,
Căci au rămas prea bătrâni.
După grădina cu vie
După draga mea soție,
Ca rămas prea tinerea
Și cu necaz, draga mea,
Și cu dorul meu la ea.
Vai Doamne cât 'mi de jale
După copilele mele
C'au rămas prea mititele.

Iubiților mei părinți
Faceti bine și grijiți
De moșia cea din câmp
Ca să se lucre la timp
Că și eu voiu ajuta
De-aicea cât voiu putea.

Florică, floricea
Iubită nevastea mea
Trăiește cum vei putea
Și grijește, draga mea,
Grijește bin' de copile
Incă vr'o doi ani de zile,
Că nu stau căci te am urit
Ci stau căci am săracit
Stau până-când fac o mie
Să scăpăm de datorie
Să fac capul sutelor
Și zestre copilelor.

Așa scrie Iridon, și alții tot așa,
cum se va vedea în nrii viitori.

(Va urma).

Cetiți!

In serile lungi de toamnă și de iarnă, e bine să folosim timpul cultivându-ne mintea și îmbogățindu-ne cu cunoștințe folositoare. Aceasta o putem ajunge prin cetire. Să cetim cu luare aminte foi și cărți, cari cuprind învățături pentru noi și ne înmulțesc cunoștințele.

Spre acest scop una din cele mai potrivite foaie este „Foaia Poporului”, făcută anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Luând în seamă mărirea ei și cuprinsul bogat și feliurit, oricine se poate încredința, că „Foaia Poporului” este cea mai ieftină foaie la noi. Ca să înlesnim abonarea ei, am hotărât a primi abonamente, și pe aceste trei luni din urmă ale anului acestuia. Abonamentul pe aceste trei luni costă 1 coroandă.

Alcun abonamentele se pot face pe câte un an și jumătate de an, de 4-ori pe an, anume în 1 Octomvrie, 1 Ianuarie, 1 Aprilie și 1 Iulie a fiecărui an.

Abonenții „Foi Poporului” vor primi în cinste o frumoasă carte, cu cuprins frumos și folositor, ca „Dar de Crăciun”, ca să aibă ce ceti mai mult în sfintele sărbători ale Crăciunului.

O carte bună de cetit este apoi „Că-lindarul Poporului” pe 1904, care a ieșit de sub tipar și se afla de vânzare la noi și la toate librăriile din țară. Prețul este 40 bani, ear' dacă se comandă prin postă încă 6 bani porto (23 cruceri). Iubiții cetitori ai „Foi Poporului” cunosc cuprinsul bogat și felurit al „Că-lindarul Poporului” pe 1904. El este împodobit cu multe ilustrații frumoase și prețul îi este, așa zicând, o nimica. Rugăm pe toți a 'și-l comanda cât mai curând.

Nu peste mult timp vor apărea la noi și alte cărți de mare folos pentru popor.

Incheiem zicând: Nu perdeți timpul de toamnă și de iarnă înzadar, ci: cetiți, cetiți și ear' cetiți!

SCRISORI.

Alegere de notar în Bungard.

— 10 Oct. c.

In urma destituirii din postul de notar a dlui V. M., întâmplată în primăvara anului acestuia, comuna Bungard a fost condusă în afacerile sale notariale de notarul substituit Vasile Moșoiu, un vrednic tinăr român din comuna Hoghilag, până în 3 Octomvrie st. n. c. In aceasta zi în urma vredniciei sale, care ar putea servi multora spre pildă bună de urmat, a fost ales cu aclamație și multă însuflețire de notar definitiv în comuna noastră, pe lângă toate că la acest post a mai fost puși în candidație și alți trei domni cu pregătiri pentru cariera notarială.

Acest act servește spre cinste locuitorilor din comuna Bungard și în deosebi reprezentanților ei, cari în momente atât de însemnate pentru viitorul lor s'au știut ținea de-asupra tuturor uneltirilor, ce cu durere se ivesc de regulă la alegerile, cari sânt puse în mâinile poporului nostru.

Onoare oamenilor și cu deosebire dlui primpretor Fabritius, care deasemenea a fost la culmea chiamării sale, căci a știut și a avut să aprecieze vrednicia unui harnic tinăr eșit din neamul nostru și aparținător scumpei noastre legi strămoșești.

Un sătean din Bungard.

Sfințire de biserică.

Lăpușul-rom. 15 Oct. c.

Credincioșii aparținători bisericii gr.-cat. inferioare din Lăpușul-român, în 11 Octomvrie l. c. au avut o rară zi de bucurie; Cum nu? când abia în anul trecut, prin Aprilie, s'a format un comitet pentru zidirea noiei biserici, constatător pe lângă preoții locali, din următorii venerabili membrii: Bulbuk Antal curator suprem, Petru Bolchiș, cantor, Nicolae Bolchiș, făt, Nicolae Pașca l. Ilie, Alexie Bolchiș, Todor Popa popii, Nicolae Pașca, Ioan Pițiș l. Iacob, Nicolae Murășan, Ioan Ferent, Grigore Coste, Petru Pop, Grigore Muțiu, Nicolae Bolchiș a Petri, Mihai Pașca, George Hoșda, Grigore Muțiu l. Todor, Todor Giurgiu a diacului, Dumitru Giurgiu și Dumitru Coste, și pe lângă prețul de 8000 cor. din răscumpărarea regalelor, hotărînd să mai subscrie oferte benevole ear' 8000 cor. cu ziua de sus li s'a făcut posibilă calea, ca să între în lăcașul mărireii în frumoasa nouă biserică, care calculând 170 stângenii de peatră solidă și lucrul de mână și cu caréle, se prețuiește la 60 micor. Dacă pompoasă e biserică, pompoasă și impunătoare 'i-a fost și sfințirea ei.

In preseara sărbării frumos și petrunzător suna clopotul cel mare, în sunetul căruia se amesteca bubuitul treascurilor.

Mult înălțător a fost și cetirea paraclisului cam la 6 ore seara, în decursul căreia biserică a fost foarte frumos iluminată.

Mai înălțătoare a fost ziua sărbării! Deși ceriul era întunecat de nori și ploaia curgea mereu: poporul credincios venea din toate părțile.

La culme a ajuns bucuria noastră la sosirea zelosului paroch din Băiuț, Dumitru Dragoș, carele la trei ore întru sunetul trimbiții și tobii a pus în mișcare întreaga sa parochie, și numai la 7 ore a sosit în Lăpușul-rom. fiindcă toată calea o au parcurs pe jos îmbrăcat în ornate bisericești, cântând versuri de laudă maicii Domnului, odată banda și odată corul Băiuțului, condus de pălerul Ioan Kulik.

Acest binemeritat bărbat: Dumitru Dragoș a fost primit la capul satului de preotul Iosif Nemeș, îmbrăcat în ornate bis., de popor credincios și 12 călăreți.

După sosirea parochului zelos Dumitru Dragoș, nu peste mult timp a sosit și delegatul Exelenției Sale a Episcopului diecesan, în persoana ilustr. sale Ioan Georgiu vicar. episcopesc, carele a fost însoțit până la poarta triumfală de 40 de călăreți. La poarta triumfală 'l-a bineventat parochul locului Vasiliu Filip. După cari s'a început actul sfințirii bisericii.

Frumos a fost »Adio-ul« luat dela biserică cea veche prin vocea petrunzătoare a protopopului tract. m. o. d. Vasiliu Muste.

Mult plăcut și înălțător a fost actul servirii sf. liturgii prin 12 preoți, îmbrăcați în haine strălucitoare și în mijloc pontificante Il. Sa Ioan Georgiu, canonic.

In decursul slujbei atât corul, cât și banda Băiuțului a cântat foarte escelent aproape toate cântările liturgice, restul celorlalte cântări apoi le-a cântat mai modestul cor al preotului Iosif Nemeș. Predica Ilustr. Sale zisă după finirea sf. liturgii multe lacrimi a stors din ochii credincioșilor. La acest măreț act s'au pre-entat aproape 3000 oameni, s'au strîns pe seama bisericii 1800 coroane.

După ameazi a urmat banchet, la care au luat parte aproape 50 persoane. Seara a urmat petrecere, în favorul bisericii, adecă două petreceri: una poporală și alta pentru inteligență. Toate aceste au decurs în modul cel mai esemplar. Și acum eu cred, că toată lumea este curioasă a ști că după Dumnezeu sfântul, poporul credincios din Lăpușul-român cui are oare de-a mulțumi, că într'un timp așa de scurt, fără de nici un ban în mână — 'și-a ridicat așa pompoasă biserică? Laudă se cuvine Spect. Domn Antoniu Bulbuc, curator suprem, care deși străin de neamul nostru, în restimp de un an în cinste a condus zidirea bisericii, dând și ajutor de bani, în al doilea rînd laudă se cuvine bravului părinte Iosif Nemeș, căci în frunte cu curatorul primar s'au străduit ziua și noaptea, spre a continua zidirea bisericii, nesuindu-se ca să se pună toate cele de lipsă în biserică. Dumnezeu sfântul le ajute și le răsplătească cu darurile sale cele bogate.

Astfel a decurs actul sărbării pompoasei bisericii din Lăpușul-român.

Un cetitor al »Foi Poporului«.

PARTEA ECONOMICĂ.

Animalele folositoare și stricătoare economiei de câmp și grădinăritului.

Economia de câmp, precum și grădinăritul sunt încunjurate de numeroși dușmani văzuți și nevăzuți. Acești dușmani sunt parte elementele naturale, când ele nu-și urmează cursul lor regulat, precum sunt: ploaia, grindina, peatra, bruma ș. a., parte animalele de casă și unele dintre cele sălbatice, precum și o mare mulțime de goange, omide și vermi, de cari auzim pomenindu se și în molitvele, cari se cetesc la binecuvântarea câmpului.

De astă-dată vom arăta câteva din animalele folositoare și stricătoare economiei de câmp și grădinăritului, ca și economii nostri să le poată cunoaște mai de aproape, și astfel pe cele folositoare să le știe ocroti, ear' pe cele stricătoare să le poată alunga și nimici.

1. *Sobolul* (cârțița), spaima grădinărilor, care pentru moșinoaiele, ce le scoate prin grădini, este prins și omorât fără cruțare. Sobolul ce-'i drept face și unele stricăciuni grădinilor, câmpurilor și fânațelor, mai cu seamă prin moșinoaiele, ce le scoate, dar' în cele din urmă moșinoaiele acelea se pot earăși risipi, fără a avea o daună așa însemnată, pe când folosul, ce el îl aduce în grădini și câmpuri prin stăpîrea insectelor și a vermilor de tot felul, este cu mult mai mare, decât cum cred unii din economii nostri. Eată ce zice un econom din Germania despre sobol:

»Larvele sau omidele gândacilor de Maiu îmi nimiciră rădăcinile la patru hectare de napi de zănar, așa că a trebuit să le seamăn din nou în trei rinduri. Sobolii îmi cășunară și ei stricăciune prin scoaterea fragedelor rădăcini, cari apoi s'au părjolit de soare. Vecinii mei încetară de-a se mai trudi în deșert și au sămănat locurile cu altceva; eu însă am făcut o încercare. Am cumpărat adecă 20 soboli vii, pe cari 'i-am slobozit pe câmpul molipsit.

Toată lumea a ris și mă ține de nebun. Văzând, că nu se mai ivesc moșinoaie nouă, a treia zi m'am dus și am arat de nou, sămănând a patra-oară napi, cari apoi au răsărit foarte bine și au dat roade îmbelșugate, de o parte fiindcă larvele periseră de altă parte pentru-că în lipsa de nutrimēt, sobolii cumpărați căutară un nou câmp. De aci în colo am aplicat regulat sobolii ca vânători subpământeni. Am îndeletnicit cu prinderea lor pe doi lucrători dibaci. Sobolii mei pribegesc an de an din arături pe fânațe, apoi în grădini și earăși pe câmp. În acest ținut nu se află astăzi om, care s'ar încumeta a ucide sobolii. Pe seama economilor mai mari de napi, se cumpără prin mijlocirea ziarelor numeroși soboli vii, cari se aplică la prinderea vermilor în ajunul sămănatului de napi.

2. *Ariciul* este deasemenea un animal foarte folositor economilor și grădinărilor. Toată ziua el stă ascuns pe sub garduri și prin tufșuri și numai după-ce înserează, iese la vânat, care constă din șoareci, broaște, insecte, melci, vipere, șopârle ș. a.

Ariciul petrece iarna ascuns într'un culcuș făcut din frunze de arbori din iarbă și muschi, de unde apoi, după-cum am zis și mai sus, iese de face vânat. Trupul lui e acoperit cu ghimpți aspri, ear' capul și botul lui seamănă cu al porcului. Când e atacat de cineva se adună și se face ghem. Tot așa face și când prinde vipere, le apucă de coadă și le mănâncă până la cap. Despre ariciu s'a constatat, că poate suporta veninul cel mai tare. De aceea nici viperele, nici goangele de turbare și nici gândacii de frasin, cari sunt foarte veninoși, nu-'i pot face nici o stricăciune. Ariciul se mai nutrește toamna și cu poame. În asemenea casuri se duce sub pomi, să tăvălește de mai multe-ori pe poame, cari apoi se implântă în ghimpții lui și astfel încărcat se duce în culcușul seu, unde frecându-se de părții aceluia, toate poamele îi cad din spate.

Unii economi prind aricii și îi duc prin șoproanele, pivnițele și podurile pline de șoareci, pe cari apoi îi și puștiesc în timpul cel mai scurt. Ariciul

nu trebuie deci alungat de prin grădinile și câmpurile noastre, ci din contră trebuie cruțat, de oare-ce este un bun amic al economilor.

3. *Liliacul* stă toată ziua atârnat prin turnurile și podurile bisericilor și numai după-ce înserează iese la vânat, care constă din tot felul de fluturi de noapte, goange și alte lighioane, pe cari le prinde în sborul său lin. Sunt mai multe feluri de liliaci: unii cari trăesc la sate, alții, cari trăesc prin păduri și prin ripi, ear' alții, cari trăesc în apropierea apelor. Toți acestia se nutresc cu fluturi de noapte și alte insecte. De aceea nu trebuie alungați sau omorâți, căci și ei sunt folositori economului.

4. *Nevăstuica* este de asemenea un animal folositor, pentru-că prin iuțala și agerimea sa, prinde și pe cei mai îndrăsneți șoareci și cloțani, apoi sumedenie de goange și vermi, cari se țin ascunși prin petri și lemne, pe unde de regulă își face și ea culcușul. Unii economi cred, că nevăstuica face numai rău, de oare-ce une-ori mușcă și animalele de casă, pe când s'a adeverit, că ea încă este un animal folositor economului.

5. *Rëndunelele* sunt recunoscute de toată lumea ca niște paseri, cari nu fac nimēnui nici o stricăciune, ci numai bine, prin stăpîrea muștelor și a altor insecte, cari, dacă nu ar fi ele, așa s'ar înmulți de tare, încât ar sta să ne mănânce de vii dimpreună cu animalele domestice cu tot. Ele prind și mănâncă pe fiecare zi mii și milioane de insecte și muște stricăcioase. De aceea nici ele nu trebuie alungate dela casele și șurile noastre.

6. *Barzele* (cocostîrcii) încă sunt niște paseri folositoare, de oare-ce se nutresc numai cu șoareci, broaște și șerpi de cei veninoși.

7. *Buhele* sunt de asemenea niște paseri folositoare. Ele stau peste zi ascunse prin arbori și șuri părăsite și numai după-ce înserează încep a umbla peste câmpuri și grădini, pe unde prind tot felul de fluturi de noapte, insecte și șoareci, pe cari parte îi mănâncă atunci îndată, parte îi duc în cuiburi la puii lor. S'a constatat, că o buhă poate prinde și mânca într'o singură

Cum s'a logodit Regina României.

D-ra Helena Văcărescu, publică o descriere interesantă în foaia engleză »The Strand Magazine« în care, vorbind de regina Elisabeta a României, redă o frumoasă descriere, pe care însăși regina a făcut-o despre logodna sa.

»Trebuie să sdrobesc una din iluziile »Carmen Sylvei«, scrie Helena Văcărescu, o eroare nevinovată, care se repetă mereu. Căsătoria reginei n'a fost o căsătorie din iubire. Însăși regina e întotdeauna gata să povestească cum a avut prilej să-și cunoască viitorul soț.

Eată povestirea ei:

»Pe când eram în vizită la Berlin, la regina, în urmă împărăteasa Augusta, am putut vedea în treacăt pe prințul de Hohenzollern, soțul meu de acum. Trecură aproape mulți ani, în vremea cărora eram tristă și posomorită și în timpul cărora am fost cerută de mai mulți prinți.

Intr'o zi întâlnirăm din întâmplare la Colonia, unde venisem pentru câteva ciasuri,

cu prilejul unor serbări în onoarea lui Beethoven, pe prințul domnitor al României, Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Eram foarte veselă întâlnindu-l de nou.

Mai înainte se vorbise foarte mult de dînsul, în prezența mea și știam că și câștigase tronul în mijlocul unor prilejuri politice și războinice.

Străbătuse stravestit Austria pentru-că guvernul austriac se împotrivesc în chip hotărît la alegerea sa.

Frumoasele turnuri ale bisericii din Colonia aruncau umbrele lor asupra-ne și în mica grădiniță a hotelului de Nord eu îl întrebam mereu fără să fi aruncat o privire măcar asupra trăsăturilor sale fine, regulate.

Imi vorbea de greaua lui sarcină și de țeara cea străină, care devenise a sa, de câmpurile mari, întinse, de munții sălbatci, de țărâna cea îmbrăcată în haine albe, țărâna simplă, serioasă și dotată cu farmecul elocinței și al poeziei barbare.

El a vorbit mult și frumos și l-am ascultat retinându-mi respirația, neîndrăznind

să întrerup și fiind transportată. El descrie pe stăpânii țării, acei boieri cultivați și totuși în spirit și moravuri barbari, în sufletele cărora s'a aprins vieța prin influențe bizantine și prin sângele originii latine și pismuiam pe tinărul principe pentru că primise un tron a căruia păstrare reclamă o voință tot atât de energică, pe cât și o sabie ascuțită.

Eu 'i-am spus curat:

— Ești un bărbat fericit.

— Dar' concertul? zise mama când ne-am întors în camerele noastre. Înainte de a ne fi întâlnit cu prințul tu voiai doară atât de mult să mergi la concert!

— Concertul? repetai eu uimită. Uitasem cu totul de concert. O mamă urmai apoi, tu nici nu bănuiești cât de interesantă și de mișcătoare e vorbirea cu principele României și cât îl invidiez pentru frumoasa chie-mare ce are. Inchipuieste ți domnește peste un popor nou lumii, bătrân însă în sânge și istorie și el trebuie să-l priceapă și să-l facă fericit. E o minunată chie-mare.

noapte până la 20 de soareci și preste 600 de alte insecte.

8. *Vrăbile* sunt paseri folositoare cu deosebire grădinarilor, de oare-ce primăvara de când se face ziuă și până-când înserează mânâncă neîntrerupt la omide, vermi și alte insecte, ce le pot prinde de prin pomi. De aceea apoi grădinarii înțelepți le și cruță și ocrotesc, ca pe niște adevărați prietini ai pomăritului. Chiar și pe câmp, de prin iarba, vrăbile prind sumedenie de goange, vermi și alte lighioane stricăcioase, așa că puțină pagubă, ce o fac ele holdelor, apare de tot neînsemnată, față cu foloasele cele mari, ce ele aduc economiei de câmp și grădinaritului.

Ca să se poată vedea cât costă numai nimicirea unui cuib de pasăre, lăsăm să urmeze aci socoteala unui învățator, ce a avut-o cu școlarul său.

— »Cât costă un cuib de pasăre?» întrebă învățatorul pe școlarul său cu numele Petru.

— »Un cuib de pasăre? Ei, ce să coste, nimica toată!» răspuse acela.

— »Să nu te înșeli Petre, zise învățatorul, un cuib de pasăre costă cel puțin 1000 de coroane. Ba sunt unele, cari costă și două, ba poate chiar și mai multe mii!»

— »Spuneți aceasta cui veți vră, căci nimenea n'o s'o creadă!»

— »Ei atunci o să-ți dovedesc! Inchipește-ți, că copilul vecinului strică un cuib cu vr'o cinci pui de vrăbie. Acesti cinci pui se înțelege, că pier cu desevîrsire. Iți poți închipui, că acestea cinci guri micuțe nu fac altceva decât mânâncă toată ziua. Să zicem, că fiecare consumă pe zi nici mai mult, nici mai puțin ca 50 de omizi, cari laolaltă fac 250 omizi pe zi, cari rod neîntrerupt la pomii nostri din grădini și acum rămân nedistruse, fiindcă acel copil a stricat cuibul. Să zicem mai departe, că acelea cinci păserele ar fi mai stat în cuib numai 30 de zile și astfel ar fi consumat neconturbate 250 omizi pe fiecare zi. În acest caz ar fi distrus cu totul 7500 omizi.»

— »Așa e, sau nu e așa?»

— »Se înțelege, că-i așa!»

— Ei bine draga mea, aceasta ar pute să devie și menirea ta și scopul tău frumos. Principele voiește să te ia de soție. Numai pentru a te întâlni a venit aci. Nu e după cum crezi o întâlnire întâmplătoare. Trebuie să spui numai o vorbă.

Câteva clipite am rămas surprinsă, apoi am răspuns ca împinsă de un îndemn, căruia nu puteam rezista:

— Da, vroi, să mă mărit după el, vreau să-l ajut și să-l urmez în țeara aceea minunată.

O jumătate de oră după aceea a principele de Hohenzollern a venit în camera noastră de locuit. Pe când îmi săruta mâna, buzele mele au tremurat un moment timide pe fruntea-i aplicată.

Acum știa că l-am primit, ca soț.

De astă dată a vorbit singur, eu am fost tăcută, dar atentă la fiecare cuvânt.

Nici o vorbă de dragoste, nici un cuvânt de compliment nu s'a pronunțat în aceste ore.

Căsătoria noastră n'a fost o căsătorie de dragoste, se basa însă pe devotament, da-

Se zicem mai departe, că fiecare omidă, asta încă e constatat, mânâncă, când se pune pe mâncare, atâta greutate de foi și flori, cât cântărește ea însași. Se zicem deci, că omida și-ar fi continuat distrugerea în felul acesta încă numai 30 de zile și ar fi distrus numai un singur fruct, atunci ar fi consumat toate laolaltă numai puțin puțin decât 225.000 de fructe și ear' numai fiindcă acel copil a nimicuit cuibul. Cât reprezintă deci un cuib de pasăre în împrejurările acestea cu locuitorii lui? Ei, 225.000 mere s'au pere, cari laolaltă bucate numai cu o jumătate de ban calculată fac suma de 1125 cor.

Prin urmare, dacă am zis, că un cuib de pasăre valorează 1000 coroane, încheia învățatorul, te rog se mă crezi și spune și la ceilalți prietini ai tăi, să lase în pace cuiburile de paseri, ca astfel să poată rămâne economiei cele 1000 de coroane...

— Afară de acestea, între paserile folositoare agriculturii se mai numără și *cucul*, care încă mânâncă tot felul de insecte și omide; *gheunoaia*, care cu ciocul ei cel tare scoate insectele și de pe sub scoarța cea mai tare a pomilor; *ciocârliă*, *pitulușul*, *pitigoiul*, *priveghitoarea* și alte paseri, pe cari le a lăsat ziditorul pentru a stărpi mulțimea insectelor, vermilor și a altor lighioane.

După-ce în cele de mai sus, am arătat câteva din animalele cele folositoare, se vedem acum, cari sunt cele stricătoare economiei de câmp și grădinaritului. Între acestea din urmă se numără următoarele:

1. *Șoarecii de câmp*, de culoare galbină roșcată sunt cele mai stricătoare animale economiei de câmp, de oare-ce pe unde ei se încuibează într'un număr mai mare, rod toată verdeața, apoi strică și găuresc tot pământul dinprejurul lor. Ca un bun mijloc pentru stărpirea lor, se recomandă prinderea și așezarea aricilor în câmpurile molipsite de ei, precum și întrebuițarea unei fel de otravă, a se pune prin găurile lor. Dar și acești șoareci au atâția dușmani, încât neamul lor din an în an trebuie să se stărpească și nimicească.

torie și pe arzătoarea dorință de-a ne face imprumutat și poporului ce-l iubeam, tot binele.

În aceeași seară principele s'a întors în România. Peste trei săptămâni — 'mi-a spus — va veni și mă va lua cu dînsul, ca soție a sa.

Farmecul era zdrobit după ce plecase. Am petrecut nopți fără somn și zile fără liniște, mă gândeam la pasul ce făcusem atât de repede și eram nesigură ce viitor voi avea alături de un bărbat, pe care atât de puțin l-am cunoscut, într'o țară depărtată și necunoscută.

Cum va fi urmașul severilor Hohenzollerni în sentimente și păreri? Și oare sentimentele mele nu-l vor speria, nu-i vor displace?

Eu eram deja poetă și prin contactul cu oameni de spirit ai patriei mele și în cercul mării ducese Elena îmi însușisem ideile liberale ale dreptății și democrației. Când mă gândeam la lanțurile grele ale tradiției, cari legau neamul lui și principiile acestuia, — aceste observațiuni mă spăriau...

2. *Șoarecii de casă și cloșanii* încă sunt animale stricătoare, cari iucuibându-se prin pivnițe, poduri și grădini, atacă și rod tot ce le vine în cale. Pisicile și anumiți câni, ce se țin pe lângă casă anume spre acest scop, le sunt cei mai mari dușmani, cari unde numai pot, îi vânează șiucid fără cruțare.

3. *Iepurii de câmp* devin stricăcioși prin aceea, că primăvara rod holdele cele tinere, ear' iarna întrând prin grădini rod și ciuperesc pomișorii mai tineri.

4. *Vezunii* sunt niște animale, cari își fac găurile lor prin coastele din apropierea cucuruzelor, de unde apoi ies pe toamnă, mânâncă, strică și duc mulțime de cucuruz în găurile lor, pentru a-l avé ca merinde peste iarnă.

5. *Cățelul pământului*, care și face găurile în pământ prin bucate, încă este un animal stricăcios, de oare-ce nu numai mânâncă și adună greutate mari de grăunțe în găurile lui, ca hrană pentru iarnă, cei une-ori, dacă e atăcat sare și la om.

6. *Cioarele și cloțele* devin stricăcioase economiei prin aceea, că mânâncă grâul și cucuruzul mai ales pe timpul coacerii. Une-ori ele mai adună și ricăe și după grăunțele sémenate în pământ

Afără de acestea une-ori și *urșiz* și *porcii sălbatici* devin stricăcioși economiei prin aceea, că năvălesc asupra cucuruzelor din apropierea pădurilor, mâncând și stricând cvantități însemnate din acelea.

Acestea sunt câteva din animalele stricăcioase economiei de câmp; animale, cari trebuie stărpite și nimicite îndată-ce se pot prinde.

Ioan Georgescu.

Sănătatea.

Sănătatea e cea mai scumpă bogăție, zice o vorbă veche. Zicerea e netăgăduit de adevărată și pentru a ne putea păstra sănătatea trebuie să luăm măsurile cuvenite și să cunoaștem regulile și povețele igienei.

A ne păzi sănătatea e a ne apăra vieța. Animalele, chiar cele mai proaste,

D-șoara Văcărescu adaoge, că din ciasul în care Elisabeta a intrat în România, ca soție a principelui Carol al României, și-a dat toate silințele de-a studia țeara, de a-i cunoaște trebuințele și aspirațiile ei, așa că ea s'a făcut aproape Româncă.

RIS.

Nu te mai jura...

Un slugă la un Sas a furat o pâne din cuptor. Frâua (sasca) presupuind pe slugă, îi zice:

Măi Iuane, tu furat pita!

Ioan: Eu nu stăpână, nu zău, și dacă nu crezi, pot să jor.

Frâua: Noa joară Iuane.

Ioan: Stăpână, cine a furat pita din cuptor — Să-i steie Dzeu în ajutor. Cine a furat pita săsească — Dzeu să-l trăiască...

Frâua: Taci, Iuane, nu te mai jora, că acum cred, că nu tu ai luat pita.

au mijloace de apărare a vieții. Așa Caracatița, la cel mai mic semn de nesiguranță, înnește apa din juru-i spre a-și apăra viața de dușmani. Toate insectele, (bongari, gândaci) în virtutea simțului de apărare a vieții au felurite arme de apărare. Animalele mai superioare, cum sunt cele cari se nutresc cu iarbă, cunosc instinctiv cari plante sunt otrăvitoare și nu le mănca, ori cât ar' fi de flămânde.

Cele mai slabe monere, adică niște ființi făcute numai din câte o celulă, sorb din apă elementele trebuitoare și aruncă pe cele nepotrivite. Tot astfel la animalele și plantele mai superioare, acele au trăit și s'au înmulțit cari și-au putut însuși unele condiții de traiu și unele arme de apărare. Omul, ființă superioară și deșteaptă, nu s'a putut lăsa în viață condus numai de acest instinct; după cum pentru apărarea împotriva dușmanilor nu s'a servit numai de mâni și dinți, ci și de pietre, ciomege, praștie, arc, lance, suliti, săbii, etc., precum și de dibăcia intelegenței, tot astfel pentru a se apăra de boale, nu s'a lăsat în voia întâmplării sau instinctului, care l'ar fi dus cel mult ca pe pisică să mănânce niște iarbă, când o doare capul, cum crede poporul; ci a căutat tot soiul de leacuri, fie în erburi, rădăcini ori în rugăciuni, pe cari le găsim până azi sub forme de descânțece, precum și în reguli de păzit pentru a se apăra de unele boale.

La popoarele eșite din starea de barbarie, Egipteni, Evrei, Greci, Romani, găsim începuturi de igienă, reguli medicale, cu a căror pază era însărcinat preotul. Moise dă precepte admirabile pentru boalele molipsitoare. d. ex. Bolnavul de lepră este depărtat dintre cei sănătoși, hainele i-se ard, preotul bagă de seamă mersul boalei și numai când îl crede vindecăt, îi dă drumul, după-ce mai întâiu i-a ras părul și barba de două ori și l-a scaldat de câteva ori. Hainele leproșului sunt arse, une-ori casa e dărâmată.

Inceputul medicinei (doftoriei) ca și al igienei e observarea și adese ori întâmplarea; la multe popoare primitive se obișnuiește a scoate bolnavii la răspântii spre a întreba pe trecători de leacuri. Chiar până azi lecuirea boalelor e socotită ca o pomană.

Cu cât popoarele încep să înainteze cu atâta medicina și igiena începe să ia o dezvoltare mai mare. Hipocrat, doctorul din vechime, ajunsese la încheiere că toate boalele au o pricină naturală; el cercetează ce înrîrire are asupra trupului aerul, apa, hrana, locuința și alcătuiește o igienă.

Romanii ori în ce țeară veneau, întâia lor grijă era să facă apeducte prin cari se-și aducă apă bună și multă ca să poată face scalde; aveau o deosebită grijă pentru curățenia pielii. Cu un cuvânt se poate spune, că la toate popoarele cât de puțin înaintate se găsesc reguli igienice.

Dar' igiena n'a putut lua adevăratul avânt decât după-ce științele naturale, chimia și fizica au luat o mare dezvoltare, făcând descoperiri din ce în ce mai însemnate. Descoperirile lui Pasteur au pus știința igienei pe ade-

vărata cale; mulțumită acestora, ea poate da reguli sigure, pe cari păzindu-le ne putem apăra de o mulțime de boale.

Dacă medicina caută a ne tămădui, după-ce sîntem bolnavi, igiena ne dă reguli, pe cari păzindu-le, ne putem apăra de cele mai multe boale.

Datele statistice arată că din veacul trecut de când științele au luat mai mare avânt și deci igiena a avut pe ce se întemeia, lungimea mijlocie a vieții omenesti merge mereu crescând.

La sfîrșitul veacului trecut lungimea vieții era în mijlociu de douăzeci și opt de ani, peste aproape un veac mijlocia această a crescut aproape cu zece ani. Așadar' cu toate că lupta pentru viață e mai grea și ziua de mîne mai nesigură, totuși numai mulțumită dezvoltării igienei, durata mijlocie a vieții crește. Să luăm d. e. vîrsatul, înainte de-a se descoperi altoitul, mureau o mulțime de oameni de vîrsat, azi această boală e aproape stîrpită în țările unde altoirea se face regulat. Tot astfel e cu paludismul (frigurile).

Pe fiecare zi igiena aduce servicii mari vieții omenesti. Pentru dînsa lucrează nu numai naturalistul, chimistul și fizicul, dar' însuși matematicul și astronomul; cel ântăiu prin lucrări de însănoșare a pămîntului, cel al doilea prin observațiile și stabilirea legilor climatice, cari au atîta înrîrire asupra sănătății omului.

Dar' dacă atîția oameni de știință muncesc în toate ramurile științei, spre a veni în ajutorul vieții omenesti, e de asemenea de datoria fiecărui din noi a căuta să afle și să se ție în curent cu descoperirile științei și să cunoască regulile igienice spre a ne folosi pe noi și pe ai noștri să ascultăm de sfaturile, ce ni se dau în privința aceasta, căci sănătatea e cea mai neprețuită comoară, de oare-ce toate bunurile acestei lumii nu ne aduc nici o mulțumire când sîntem bolnavi.

Seceta.

Despre pagugele, cauzate în România de seceta, ce dăinuiește și acum, »Jurnalul societății centrale agricole« din București scrie următoarele:

Din mijlocul verii, anul acesta, seceta și uscăciunea aerului și a pămîntului au fost prea mari încît vegetația porumbului a fost stînjinită, iarba s'a uscat în picioare, pagube s'au adus țării, arăturile de toamnă se fac cu greu, sîmînatul grăului se întîrzie, desolă, întristează țeara întreagă. Nimic mai crud ca seceta ce străbatem, care seacă riurile și schimbă țeara într'un deșert. Agricultorii au executat cu greu parte din arături și cu riscul de a vedea picioarele boilor pline de sânge. Pămîntul a crepat, nouri de pulbere se ridică pe drumuri, uscăciunea extremă stînjinește vegetația de ori ce fel. De mult n'am avut așa lung timp secetos: am uitat ploaia!

În Iunie a. c., a căzut destulă apă din rouă și din ploaie (111.9 milimetri). În Iulie abea am avut 17 milimetri de apă, cu 75 la sută mai mică ca aceea, ce cade de obicei.

În August s'a adunat 40.2 milimetri cantitate totală de apă (cu 11 la sută mai puțin ca de obicei). Vegetația a avut un deficit enorm de apă. În cursul lunii Septembrie, lucru ne mai auzit, s'a întîmplat să nu ploaie de loc, seceta se opune vegetațiunii

întîrzie sîmînatul grăului și ne îngrijeste. Din această nedreptate a climei, din această opunere a împrejurărilor fizice, nasc nenorocirile agricultorilor și li-se impune chipul rău de-a lucra pămîntul. Mai bine după ploaie să vină ploaie decât să urmeze secetă după secetă. Ploile lungi, care altă dată inundau văile noastre, depuneau limon (smolniță) și făceau să curgă avuția în țeară, nu le mai avem. Cerul pare că s'a închis astăzi și de 3 luni pămîntul țării noastre a rămas fără ploaie și fără rouă abundentă. S. P. R.

Esposiția economică în Bistrita.

Despre esposiția economică săsească din Bistrita, aranjată în 1-6 Oct. c. mai dăm, după »Revista Bistriței«, următoarele:

Esposiția a avut 4 secții sau despărțăminte.

În secția I. au fost espuse deosebitile soiuri de poame în sala mică și pe galeriile dela sala mare a edificiului reuniunii meseriașilor Sași (Gewerbeverein) într'o ordine esemplară: mere, pere, prune, struguri, tot în grupe. — La fiecare grup era însămnat numele esponentului și numirea deosebitelor soiuri de poame. — Aici au mai fost espuse vinuri dela Medias, Beșneu, Lechința etc. apoi rachiu de prune și de drojzii. Părții salei erau acoperite cu tabele intuitive de lucrat la vie, de olteuit răsădit etc. — F.irma Fischer et. Comp. din Aiud a avut fericita idee de-a aranja încă la intrarea edificiului de-a stînga, pe un teritor cam de 10 metri, o grădină de pomișori nobili: o parte răsădită după sistemul vechiu și o parte după sistemul nou Springfellow, pentru care lucru a meritat mulțumită deosebită. Intre esponenții de aici a escelat Michael Ambrosi jun. din comuna Proștea-mare de lângă Medias, pentru espunerea deosebitelor soiuri de struguri. Aici am avut și noi Românii un singur esponent, pe dl Ioan Chirca, s.-notar în Seliște.

În secția II-a au fost espuse galițele în sala de gimnastică: găini, rațe, găște, curci, porumbi, turturele, iepuri de casă.

În secția III a au fost espuse uneltele economice în grădina de gimnastică: pluguri, grape, tăvăluguri, grape de muschi și mușinoaie, mașini de sîmînat, de tăiat nutreț, de tăiat napi, de desfăcut, de treerat de secerat, de cosit, de îmblăt, garduri de drot, lojnițe etc.

În secția IV-a au fost espuse vitele pe terenul dinaintea salei de gimnastică: vaci, juninci, viței, tauri de »Pinzgau« și rassa indigenă. A escelat soiul Pinzgau. Un vițel de soiul acesta de 1 an și 3 luni s'a vîndut cu 600 cor.

Dar' a descrie toate lucrurile espuse, nu ne permite nici spațul nici timpul. Destul că au fost espuse foarte multe lucruri frumoase, interesante și folositoare.

Am fost norocos de am putut cerceta aceasta esposiție în toate zilele câte o oră două, și nu m'am putut mira destul de interesul mare ce l-au arătat față de ea țeranii Sași din jur. Cum se interesau de tot ce a fost spus, cum cereau esplicări dela aranjatori într'o privință sau alta și totodată cât de prevenitor erau aranjatorii la întrebările străinilor. Cum le arătau ca și cu degetul ce soi de mere, de pere ce produc mai bine pe la noi, cari-s mai trainice și cari se plătesc mai bine; care soi de vită e mai bun și pentru-ce e mai bun; care unealtă economică e mai bună și asemenea pentru-ce e mai bună.

Noi Români puțin ne-am interesat de aceasta expoziție, deși ori și care ar fi avut ce vedea acolo. Sâmbătă în 3 Oct. membrii reuniunii învățătoresți »Mariana« au cercetat în corpore expoziția, dar puțin au stat acolo, ear' Duminecă am văzut o grupă de țărani din Șoimuș; — încolo nimenea, afară de Bistrițeni; Și cât de bine ar fi fost, dacă chiar Duminecă după sf. liturgie ar fi venit din fiecare comună din apropiere barem preotul cu 2—3 fruntași, să cerceteze aceasta expoziție și să vadă ce face dragostea de lucru și stăruința în lucru.

Da de încheiere amintim, că expoziția aceasta a dovedit, că după Tirol ținutul Bistriței e cel mai potrivit pentru cultura pomilor în partea noastră de lume.

Vorbe înțelepte.

Pilde, culese și prelucrate de *Silvestru Moldovan*.

— Una la săptămână. —

Tatăl, băiatul și călătorii.

Un om mergea către casă călare pe măgar, ear' băiatul seu mergea pe jos alături cu el. Ei se întâlneau cu un călător, care le zise:

— Asta nu este dreptate, ca tatăl, care este tare, să meargă călare, ear' băiatul, care e slab de picioare, să meargă pe jos.

Omul cu măgarul gândi, că are dreptate călătorul, să dete jos de pe măgar și puse pe băiat să-l încalce.

În curând dădură de un alt călător, care le grăi:

Aceasta nu este lucru frumos, că băiatul să nu arete cinste tatălui său, ci să-l lase a merge pe jos, alături eu măgarul. Nu-ți sede bine băiete.

Tatăl și fiul crezură, că acesta bine grăiește și băiatul descălecă, mergând acum amândoi pe jos, unul deoparte și altul de cealaltă parte a măgarului.

Un al treilea călător, care-i întâlni, vându-i mergând astfel, le zise:

— Bre, ce prostie imi ved ochii! A ave măgar și totuși a merge pe jos! Pe semne la voi în sat măgarii sunt mai mari domni, ca oamenii.

Tatăl cu fiul luară de bani buni și vorbele aceste și încăleacă amândoi deodată pe măgar.

Un alt călător cu care se întâlneau, le zise:

— Bre, bre, ce oameni tineri și fără de milă! Nu vă este rușine, m'e să încălecați doi pe un măgar? Să vă speti bietul dobitoc sub târhatul vostru.

Tatăl și fiul auzind aceste, descăleacă și se puseră de legară laolaltă picioarele măgarului, două câte două, dinainte și din-derept, și virind prin fună un par, luară măgarul pe umere. Astfel sosiră acasă, fiind de risul satului întreg.

Așa pătesc și astfel se fac de ris toți aceia, cari numai și numai de gura lumii ascultă și tot după placul ei își îndrepă păsurile. Vorba cea:

»Cât o vrea lumea să-ți strige.

»Tu să nu fi cum îți zice.

Știri economice, comerc. jurid., industr.,

La meserii. »Deșteptarea« din Cernăuți scrie următoarele:

»In timpurile aceste grele de mari încercări pentru neamul nostru se ivesc ici-colea și oameni plini de entuziasm pentru înaintarea poporului român. Una din aceste persoane tipice — dar' sporadice — este antistele comunal din Fundul Moldovei, Toader Leuștian. Acest bărbat vrednic, care stă în fruntea comunei sale a ajuns la convingerea că numai prin înaintarea culturală a locuitorilor din comună se pot scutura de invasiunea străinilor, cari cîtopesc întreaga țară. Lipsind la Români o stare mijlocie, adică comercianți și meșteșugari caută zelosul bărbat cu toată forța să imple și această lacună socială. Antistele Leuștian împreună cu mai mulți bărbați conștii de înalta chemare a lor culturală

grijește din răspuleri pentru creșterea de meșteșugari pentru comuna Fundul-Moldovei. Pe spesele comunale susține satul acumă trei băieți la școala profesională din Câmpulung, un băiet ca ucenic la cismărie și va trimite zilele aceste pe unul la învățatură la covălie și pe altul la rotărie. Astfel va avea satul Fundul-Moldovei în timpul cel mai scurt pe lângă dughenarii români și meșteșugari români. Fundul-Moldovei se poate deci mândri de astfel de oameni cu tragere de inimă pentru neamul român și merită să fie ca exemplu bun pentru toate comunele române bucovinene rămase înapoi pe terenul cultural național.

Oare n'ar putea face asemenea lucruri bune și comunele noastre românești lipsite de meseriași?

Expoziția de galițe din Becicherecul-mare a fost închisă săptămâna trecută. Ea a succes foarte bine, ceea ce se vede și de acolo, că s'au cumpărat galițe în preț de peste 4000 de cor. Cele mai multe cumpărări s'au făcut din partea statului. La închiderea expoziției s'au împărțit premii în sumă totală de 900 cor. apoi diplome și medalii.

Tratatetele comerciale ale Bulgariei. Bulgaria a abzis la începutul acestui an tratatetele (învoielile) comerciale, ce le-a avut cu statele europene, așa că acele înceată cu începutul anului 1904. Luând în seamă însă stările nesigure din Balcani, e probabil, după cum se scrie din Viena, că Bulgaria zilele aceste își va retrage abzicerea.

Tîrgurile de vite din Bistrița sunt oprite din cauza boalei de gură și de unghii la vite, ce bîntuie în oras.

FELURIMI.

Dolgoruky. Am amintit în nr. trecut, că Țarul, ca naș, a fost reprezentat la botezul prințului Nicolae a României prin prințul Dolgoruky.

Prințul Dolgoruky se trage din o familie rusească foarte veche, care a primit numele Dolgoruky mai târziu. Despre acest nume care înseamnă: »mână lungă« se povestește următoarea legendă:

Zice că un străbun al lui Dolgoruky era pe vremea lui Petru-cel-Mare ambasador încredințat al Rusiei la Constantinopol. Țarul Petru, se știe, că era un om șod, care făcea fel de fel de posne. Într'o zi ce-i vine în minte, să meargă la Constantinopol, îmbrăcat ca negustor de covoare. Umblând pe străzile Constantinopolului cu covoare în spate, eată un grec, spion turcesc care mai nainte fusese ajutor de bucătar în bucătăria Țarului, îl cunoaște. El se duce la marele vizir și îi spune. Marele vizir porunci arestarea negustorului deghizat. El este pus față în față cu agenți de poliție turcești, cari vîzuseră pe Țarul în Moscva și se constată, că în adevăr e Țarul Petru. Marele vizir, încântat că are prins pe Țarul, trimite la ambasadorul rus, contele Mecinicoff, să vină la dînsul spre a-i comunica interesanta descoperire. Mecinicoff recunoaște pe Țarul, dar nu-și perde sîngcle rece și repezinduse la falsul negustor zice:

»Auzi acolo! Țarul? Adevărat tu seameni bine cu Țarul. Dar' stai porc de căne ce ești, să-ți dau partea ce-ți se cuvine.«

Zicînd acestea îi cîrpește Țarului două palme strasnice.

Dovada aceasta a fost cu desăvîrșire convingătoare. Spionul și agenții de poliție fură spînzurați, ear' negustorul liberat.

În aceea seară Petru cel Mare, ducându-se la ambasadă, Mecinicoff cade în genunchi și se roagă de iertare.

»Nu face nimica, răspunde Țarul zîmbind. Însă ca pedeapsă, că ai îndrăsnit să-ți ridici mâna asupra mea, de acuma înainte vei purta numele de prințul »Dolgoruky«.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru zidirea școlii gr. cat. din Ocna (lângă Sibiu) au contribuit următorii poporeni aflători în America, prin dl George Mohan:

George Mohan 2 taleri; Ana George-Mohan, 1 taler; Ioan Mohan, George G. Mohan, Petru G. Mohan, Ana G. Mohan, fiecare câte 25 cenți; George Carabulea, 2 tal.; Maria Carabulea, 1 taler; Ioan G. Carabulea, Eajenica Carabulea, fiecare câte 25 cenți; Niculae L. Ivan, Ioan L. Ivan, fiecare câte 1 tal.; Safta L. Ivan, răposată Samuilă I. Dejan, Ilana I. Dejan Samoilă S. Dejan, Dumitru Ioan Popa, fiecare câte 50 cenți; Ilie Mohan, 1 taler, toți din Ocna; Constandin Cristea, Sofia Cristea, fiecare câte 25 cenți, toți din Ferhaz; Ioan Sioneriu, Stefan Ruhuian, Ioan Fierezan, fiecare câte 25 cenți, toți din Sighișoara; Ioan Dolbia, Constantin Muntean, George German, fiecare câte 50 cenți; Iosif Bendorfean, Ioan Cristea, Zaharie Muntean, Iosif Cristea, Ioan Hudia, Elisaveta German, Aurelia German, Victor Cristea, Iosif Mosora, Manoilă Lazar, Niculae Dop, Iosif Constantin, Amb. osie Dalbea, Constantin Goga, Nicolae Tilicia, Elisaveta Tilicia, Nicolae German, Iosif Tilicia, Zaharie Floria, Petru Dop, Sebastian Sioneriu, Zaharie Covăciu, Nicolae Bendorfean, Iosif Cobas, Ioan Muntean, Ioan Floria, Ievronia Floria, Stefan Feriezan, Gavrilă Mosora, Nicolae Constantin, Ioan Medrea, Zaharie Medrea, Zaharie Bunea, Ioan Sioneriu, Irimie Urdea, Zaharie Brandusa, fiecare câte 25 cenți, toți din comuna Daneș; Ioan Lăpădat, Ana Lăpădat, câte 25 cenți, Cic-Saios; Zaharie Ilesiorice, 55 cenți, S-Daia; Mihailă Bucurian, 25 cenți, Mediaș; Ioan Candă 25 cenți, Ferhaz; Nicolae Gligor, 25 cenți, Iernia-săs.; Manoilă Păcurariu, 25 cenți, Orăștie; George Radu, 25 cenți, Ilarie Precup, 10 cenți, Pavel Crăciun, 25 cenți, George Marta 10 cenți, Avram Cristea, 25 cenți, Simion Voinian, 25 cenți, Petru Nieghin, 10 cenți, Ioan Neghin, 20 cenți, Simion Nan, 10 cenți, Ioan Bunea, 25 cenți, Pavel Caachiu, 20 cenți, Ioan Neft 10 cenți, toți din Pianul de-sus; Mihailă Ganea, 25 cenți, Șiarpotocu; Toader Goga, 25 cenți, Crăciunel; Gligor Isailă, 25 cenți, Ierneș săs.; Constantin Lupu, Ioan Lupu, Ioan Pavel, Ilie Chiopu, câte 25 cenți, Ioan P. Petca, 10 cenți, Constantin Prie, 25 cenți, Pal Samar, 10 cenți, Ioan Mise Toader, 50 cenți, toți din Săcădate; Bucur Bercan, 25 cenți, Stenia; Serafim Drăgan, 25 cenți, Țeline; Paraschiva I. Dejan, 50 cenți, Răposata; George Modoiu 80 cenți, George Radu, 10 cenți, Telin; Ioan Precup, Toma Vecergan, câte 25 cenți, din Fofeldea; Stefan Bucurian, Ioan Feregan, câte 25 cenți, din Sighișoara; Stefan Manta, Maria Manta, câte 25 cenți, toți din Cic-Saios; Nicolae Filip, 25 cenți, Găinar; Ioan Păcurariu, 25 cenți, Fofeldea; Simion Blaga 25 cenți, Pian; Nicolae Bistra, 10 cenți, Gurgun; Toader Berta, Alexe Berta, câte 25 cenți, din Alămor; Șofron Maier, 25 cenți, Ierneș; George Burcoman, 10 cenți; Ioan Forcia, 20 cenți, ambii din Cohalm; Nicolae Casma, 20 cenți, Nucet; George Modoiu, 50 cenți, Țelini; Damaschin Ilioviciu, 25 cenți, Roman Ilioviciu, 50 cenți, ambii din Daneș; Ioan Mitea, Maria Mitea, Simion Mitea, câte 25 cenți; Ioan S. Mitea, răposat, Ioana Mitea, răposată, câte 50 cenți; Ioan Mitea, răposat, 25 cenți, Savu Lungu, Ana Lungu, câte 50 cenți, toți din Ocna; Alexe Berta, 50 cenți, Alămor.

CRONICĂ.

Noi doctori români. În 3 Octombrie a. c. a fost înaintat la gradul de doctor în drept la universitatea din Cluj tânărul George Pătăcean, fiul preotului din Copand ear' în 10 Octombrie a fost înaintat la același grad dl Nicolau Lazar, din Sebeșul-săsesc.

La universitatea din Cernăuți (Bucovina) s'au înscris în total 534 de studenți, și anume 54 teologi, 292 juriști, 179 filosofi (între cari 3 studenți ordinare și 24 extra-ordinare), 8 farmaciști și 1 hospitantă. Numărul studenților dela facultatea filosofică a fost și în anul acesta sporit, s'au înscris 179 (anul trecut au fost 140).

Adunarea generală a »Reuniunii învățătorilor români din archidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« e convocată pe 9 Nov. n. 1903 în Blaj. Comitetul central al »Reuniunii« va ține ședința în 7 Nov. n.

Vlachii din Tesalia. La espositia antropologică universală, care va avea loc în 1904 la St.-Louis, în scop de a arăta dezvoltarea omenească, vor fi espuse niște familii din cele mai curioase. Astfel între altele va fi tribul (semintia) Vlach (Români din Tesalia) rasă care trăiește în Tesalia și care este scoboritoare din răsboinicii Români. Acești Vlachi au tipul roman cel mai desăvârșit și în afară de numeroșii ani de dominațiune turcă ei nu s'au amestecat nici cu Grecii nici cu Turcii; ei sînt păstori.

Fărădelegi. George Bufnea din Ra-chișul-român avea un fecior, care avea drăguță pe fata Ana Mocan, tot de acolo. Din întâmplare pe fecior 'l-au luat cătană și așa drăguța 'i-a rămas. Tatăl feciorului, ca nu cumva să-i ducă alții pe fiitoarea noră, a dus-o acasă și a ținut-o 2 ani tot ca fată până 'i-a venit feciorul din cătanie. Anul trecut veni feciorul și se cuhnă cu fosta 'i amantă. Bucuria lor însă nu țină decât un an, căci zilele trecute biata soacră sa află pe nora-sa, că se iubește cu bătrânul. Acum s'a descoperit, că nora de când a dus-o bătrânul acasă, într'una a avut legături de dragoste cu socrul seu. De present toți sînt învrăbiți.

Arși cu vitriol. Feri, țiganul faur din comuna Micuș (lângă Turda) de mult avea mânia pe altul cu numele Vitan Gligor. Ca să-și descarce mânia, nopțile trecute fiind fe-reastră lui Vitan deschisă, aruncă pe aceasta o oală de vitriol. Un copil și calfa lui Vitan a căpătat arsuri mari la față și trup, ear' el și femeia sa arsuri mai puține. Feri acum zace la umbră în temnița din Turda.

Din comuna Micuș. (l. Turda) ni se scrie, că notarul de acolo Kolozsvári Pali n'a voit nici decât să facă scrisorile de lipsă pentru feciorii, cari au voit se să presinte la asen-tare. Feciorii să arete pe jupânul Kolozsvári la vicespan.

In Alton. (l. Cluj) s'a pus în 2 Oct. c. peatra fundamentală a bisericii, ce se zidește. Cu acest prilej s'au adunat preste 300 Cor. ca daruri pentru noua biserică.

Pradă fiarelor. Săptămâna trecută a apărut în Londra o statistică oficială despre India. În statistica aceasta se arată și numărul oamenilor căzuți jertfă fiarelor sălbătice. Conform datelor acestora în anul curent au fost sfâșiți și mâncați de hiene 26 oameni, de tigri și lupi 2810, ear' mușcați de șerpi au murit 23.166.

Rovina dela Ecsed. Am dat știrea despre arderea groaznică a rovinei dela Ecsed. Acum focul în mare parte e stins și venind vremea ploioasă, se va stinge cu totul. S'a constatat, că a ars un teritor de 1790 de jugere, dintre cari cele mai multe ale contelui Károlyi.

Cununie. Constantin Ban și Maria Șufană își sërbează cununia lor Duminecă în 19 Octombrie st. v. în biserica gr.-or. din Poiana.

Osândit la moarte. Tribunalul din Turda, ca judecătorie cu jurați, în urma pertractării ținute în 15 și 16 l. c. a osândit la spânzurătoare pe Filimon Dan a lui Gavrilă din Ponor, care a omorât cu hotărire înainte, pe Simeon Motioc din Băișoara, luându-i banii, 200 Cor. Omorul s'a întâmplat în Febr. a c. pe drumul către Iara. Filimon Dan a recunoscut faptul, dar' tăgăduiește, că s'a hotărât anume înainte să omoare pe Motioc. Sentința de moarte s'a recurat la Curie.

Numărul elevilor la școalele din Blaj cu începutul anului scol. este în total de 843. Din aceștia la teologie sînt înscriși 60 ascultători, la gimnas 554, la preparandie 114, la școala de aplicație 35 și la școala de fete 80. Afară de acestea la școala poporală de stat dintre 281 elevi 140 sînt români. La cursul teologic de doi ani sînt 13.

Constituiți. Societatea »Inocențiu M. Clain« a teologilor din Blaj. 'și-a ales pe anul 1903—1904 următorul comitet: president: Octavian Popa, teolog IV., vicepresedinte: Petru Suciuc t. III., secretar: Ioan Boldor, t. IV. archivar: Aurel Vodă, t. III. cassar: Iosif Bogdan, t. III. controlor: Silviu Poșar, t. II. bibliotecar: Ioan Cârnațiu, t. a. II. vice-bibliotecar: Aurel Esca, t. II. notar: Romul Stoica, t. I. În comisia literară au fost aleși: Cornel Andrea și Nic Platon, t. IV. Nic. Marcu și V. Deciu, t. III. Ioan Mărginean, și A. Marcu, t. II. Adrian Oțoiu, și Sep. Popa, t. I.

— Societatea tinerilor nostri miversitari din Bpesta. »Petru Maior« s'a constituit pe anul 1903/4. în ședința sa din 11 Oct. n. c. astfel: Comitetul: President: Sebastian Stanca, abs. de teol. și stud. în fil. Vicepres.: George Gërda, stud. în drept. Secretar: Const. Nedelcu, stud. în fil. Notar I: Horia Petra-Petrescu, stud. în fil. Notar II: Alexandru Bojinca, stud. în drept. Cassar: Mihail Șerban, stud. în fil. Controlor: Valeriu Seni, stud. în fil. Bibliotecar: Const. Bucșan, stud. în drept. Vicebibl. Zacharie German, stud. în fil. Econom: Romul Muntean, stud. în drept. Comisia literară: President: George Tulbure, abs. de teol. și st. în fil. Referent: George Gërda, stud. în drept. Membrii: Sebastian Stanca, abs. teol. st. fil. Isac Linția, stud. în fil. Const. Nedelcu, stud. în fil. Horia Petra-Petrescu, stud. în fil. Antoniu Domide, stud. la ped. sup. Comisia supraveghetoare: Pompil Nistor, stud. med. Antoniu Domide, st. ped. sup. Petru Groza, stud. în drept.

Aniversare În anul viitor, Sèrbia va sèrbători a suta aniversare a liberării sale de sub jugul turcesc. Se știe că în anul 1804 voevodul George Kara-George, strămoșul regelui de acum Petru I Karagheorghevi, în capul unei cete de sèrbi răsculați 'și-a eliberat patria de sub jugul turcesc. Pentru a se sèrbători această dată memorabilă, se organizează pentru anul viitor și o espositie națională sèrbă. Espositia va fi deschisă în ziua de 4 Iunie 1904.

Vremea După căldură și seceta lungă săptămâna trecută cerul s'a înorat și de Duminecă plouă aproape într'una. Totodată s'a răcit vremea și Marți și Mercuri a nins aici la Sibiu; ninsoarea însă s'a topit în curînd. Asemenea se vestește, că a nins și în Bihor. Ni-se pare, că se prea grăbește iarna!

Recruți. »Rev. Bistriței« desminte știrea adusă de mai multe foi, că la reg. 63 din Bistrița s'ar fi anunțat mai multe sute de recruți. Adevărat este, că numărul recruților voluntari la reg. 63 nu trece peste numărul de 70. La regimentul numărul 50 din Brașov numărul recruților voluntari se urcă la 321, dintre cari 315 Români, 4 Sași și 2 Unguri.

In amintirea lui Deac. În 17 l. c. s'a împlinit o sută de ani dela nașterea bărbatului de stat Deac Ferencz, care a contribuit mai mult la încheierea dualismului, adevărat a legăturii, care este și azi între Ungaria și Austria. Ziua aceasta a fost sèrbătorită în toate părțile; au sèrbat-o și așezămintele noastre românești în Sibiu, Blaj, Brașov etc.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, în scopul cumpărării unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, au mai dăruit: Moise Opriș, proprietar (Armeni), 2 cor.; Petru Cosciuc, funcționar (Medias), Lucian Secoșanu, paroch (Cubin) Petre Stoica, directorul »Sentinelei« (Satu-nou), Romul Raca, paroch (Bouțarii-inferiori), Petru Mihut, directorul »Hondolenii« (Sécărămbu), fiecare câte 1 cor.; Vic. Tordășianu, 20 bani.

Foc în Seplac (l. Gherla) a fost în 7 Oct. c. un foc mare, care mănă de vînt a mistuit casele și zidirile economice cu întreaga agoniseală la 10 gazde. Focul s'a iscat din negrija unei copile mici.

Nălucri. Măi săptămâna trecută vre-un perciunat Ovrei a dat alarma în o foaie din Cluj apoi prin foile din Pesta că în comitatul Hunedoarei, în deosebi pe la Dobra și Ilia Români sînt gata de răscoală și, vai de mine, vor omori pe toți Ungurii de pe acolo. În adevăr s'au și trimis pe aici gendarmi, ba, după cum se spune, și acum ar fi la Geoagiul-de-jos adunați vre o 30 din acești impenați. Când colo, ce se vezi? În curînd s'a adevărat, că din tot lucrul nimic nu 'i adevărat. Au constatat-o aceasta chiar foile ungurești. Apoi se zică cineva că nu se fac de ris compatrioții noștri?

Opt robi fugiți Din temnița din Halle (Germania) au fugit opt robi, omorînd pe un păzitor și pe alți doi rîindu-'i greu. Fugarii au fost luați la goană de gendarmi și de miliție și în sfîrșit au fost prinși de nou.

Înainte trenului Iosif Pojar, un muncitor dela căile ferate s'a pus la Várad-Velence înainte trenului ce venea dela Beiuș, ca să fie ucis. Curățitoarea de zăpadă a trenului însă 'l-a întors de-a lungul șinilor și așa trenul a trecut peste el, fără a 'i-se întâmpla nimic. Omul s'a sculat și s'a dus la gară, dar' îndată ce a sosit aici, a căzut jos mort. 'L-a ucis, se vede, spaima.

Din Năsăud În 4 Oct. c. s'au împlinit 40 de ani dela deschiderea gimnasiului românesc din Năsăud. Aceasta z aniversară a fost sèrbătorită cu frumoase ceremonii de către corpul profesoral, tinerimea școlară și de Români din Năsăud și jur.

Ospitalitatea Moților. Un Ungur, care zilele acestea a călătorit prin Munții-Apuseni, pe la Găina, își publică în »Egyetértés« de Sâmbăra impresiunile de călătorie, constatînd, că »nici-odată o mai mare liniște printre Români nu a fost, ca acum«, (aceasta cu privire la știrile despre răscoală) și zicînd că Moții nu numai nu au intenții rele față cu Maghiarii, ci din contră, sînt de o rară ospitalitate. Dovadă la aceasta, spune că în călătoria sa prin munți, în o comună 'i-a eșit în cale un moț cu o pălărie plină de mere frumoase, pe cari 'i le-a îmbiat în cinste, și tot astfel 'i-s'a întâmplat și cu un alt moț cu care se întâlnește, constatînd, că o astfel de ospitalitate rar se găsește prin ținuturile locuite de Unguri. Tot cu privire la știrile de revoluție zice acest domn ungur că dacă Moții scoboară dela munte spre câmpie, o fac aceasta, ca să-și vîndă ciuberele și cercurile, din care își susțin amărta vieață.

Cărți noue. Au apărut: Carte de cetire pentru clasa II, III, și a IV. primară, de I. F. Negruțiu și P. Ungurean. Blaj. 1903. Prețul 1 cor.

Limba maghiară, manual pentru școalele populare, de T. Petrișor. Editura librăriei Ciurcu, Brașov, 1903. Prețul 40 bani.

Sgărcitul pocăit. Piesă teatrală poporală în două acte, pentru sèrbătoarea Nașterii Domnului, de George Oprea. Prețul 20 bani cu porto Brașov 1903. Să află de vânzare la autorul în Tohanul vechiu (Ó-Tohán).

— Clipe de repaus. Seria II. Schițe și foițe de Sorcovă. Brașov, 1903. Prețul 1 cor. 60 bani. Sînt schițe drăgălașe, pe cari le recomandăm iubitorilor noștri cetitori.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. B. în T.-mare. Trimite textul inseratului și atunci îți spunem prețul.

B. St. în Ațel. Două coroane.

Nistor. Publicarea d-tale e inserat. Trimite 1 cor. și se va publica. Apoi noi trebuie să știm și numele d-tale.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografii« Iosif Marschall.

De vânzare.

O mașină de lăptărit pentru alegerea untului din lapte, în bună stare cu toate vasele și măsurile trebuincioase. Se vinde din cauza lipsei de lapte. Doritori să pot adresa la d-nul

130 1-2 **Ioan Dăncilă.**
Sibiel 349, p. u. Seliște.

Mare atelier de fotografie

Emil Fischer,

Sibiu strada Cisnădiei (Heltanergasse nr. 6),
(în fața hotelului »Imperatul Romanilor«.)

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare.

111 3-26

Reproducțiuni

de platina până la mărimea naturală.

Fotografiază și afară de atelier.

Despărțământ special pentru pictură de portrete.

Avis.

Ne luăm voe a aduce la cunoștința on. public, că avem în

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 10

O mare prăvălie de modă

în care se vând toate soiurile de pălării de modă pentru dame, domni și copii, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Afară de aceea avem gata în deposit tot felul de articoli de modă, pe cari îi primim dela cele mai renumite fabrici din țeară și străinătate.

Pentru binevoitorul sprigin se roagă

Cu stimă

114 5-10

I. & O. Gasser.

Gustav Stasney

Ca măiestru croitor de

reverenzi prețești

și

haine bisericesti

se recomandă onor. prețimi pentru pregătirea a tot felul de articoli de specialitate aceasta, cu prețurile cele mai ieftine și cel mai prompt serviciu.

Firma există din 1849 și de atunci se bucură de cel mai bun renume.

Tot acolo se fac haine civile de tot soiul după fasonul cel mai nou și cu prețul cel mai ieftin. 126 2-3

P. T.

Am onoarea a împărtăși onor. public, că cu ziua de azi am preluat

prăvălia de mărfuri de modă

a dlui

R. KRASSOWSKY, strada Cisnădiei nr. 2

și o voui conduce solid mai departe.

Invit cu stimă onor. public a-și acoperi trebuințele din toți acești articoli la mine, dând asigurarea, că pe stimații mei mușterii îi voui servi solid și real, cu prețuri fixe. Pentru sprijin binevoitor se roagă

Cu toată stima

St. Kabdebo.

96 6-6

Noroc deosebit la Török

Neîntrecut

e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onoratiilor nostri cumpărători în timp mai scurt mai mult de 12 milioane coroane de câștiguri; singur în cele 5 luni din urmă

cele trei mari câștiguri, și anume:

Marele premiu de **605.000** coroane pe Nr. 57080
100.000 « pe Nr. 74366
90.000 « pe Nr. 109780

și afară de aceste multe alte câștiguri mari.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, cea mai bogată în șanse de câștig în lumea întreagă. — În viitoarea, a 13-a, loterie de clase

110.000 losuri **55.000**

se vor trage cu câștiguri de bani și anume în total suma de

14 Millionen 459.000 Kronen

în ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1.000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**, 1 Gewinn à **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000**. und noch viele andere;
zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von
Kronen 14,459.000.

Prețul conform planului a losului original de clasa I. este:

Pentru $\frac{1}{8}$ los original fl. —75 sau Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original fl. 1.50 sau Cor. 3.—
» $\frac{1}{4}$ » » » 3.— » » 6. » $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

și se espedează cu rambursă sau espedându-se banii înainte. Planuri oficiale gratis. Comande pentru losuri originale ne rugăm, până în

2 Noemvrie c.,

a se trimite cu încredere direct la noi

A. TÖRÖK & Co.

Budapesta. Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: **Theresienring 46/a.**

I. Filială: **Waiznerring 4/a.**

124 3-6

II. » **Museumring 11/a.**

III. » **Elisabethring 54/a.**

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali, Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. .... los..... original de al loteriei de clasă reg. ung. priv. și planul oficial
Prețul în cor. .... } îl veți încasa cu rambursă } A se șterge ceea-ce
urmează ou mandat postal. } nu e de lipsă.

Adresa esanță.

Nr. 933/1903.

120 3-3

Publicațiune.

Comuna Orlat va da în întreprindere în 11 Octomvrie a. c. la 10 ore a. m. în licitațiune minuendă cu oferte în scris la primăria comunală clădirea unei ospătării comunale, de așa că interprenorul va avea să primească materialul brut dela comună, în prețuri fixe statorite.

Prețul de strigare e 19.149 cor. 53 b. Scăzământul e a se scrie în procente. Lucrul se va pute începe numai după-ce concesiunea de clădire va fi esoperată în mod definitiv.

Vadiu e 100 cor. în bani gata. Planul, preliminarul și condițiile detaliate se pot vedea la primărie, Orlat, în 1 Octomvrie 1903.

Primăria comunală

S. Megan,
notar.

Ioan Opris,
primar.

Casă de modă

(Maison de Modes).

Kathi Späck (măr. August Gruber).

Toate novitățile de sezon, pe cari le-am ales însami în călătoria mea de cumpărare, au sosit deja și învit cu stimă la alegerea binevoitoare, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Pălărit de model nu se espun în galantari și se pot privi numai în prăvălie.

128 1-3

Comande pentru lucrări de sculptură și strugărit.

Ornamente, capitele, implēturi, și după datele de desemn propriu, cepuri de buți, tot felul de lucrări de strugărit, cum și reparaturi, se esecută solid și ieftin.

136 1-3

Listă de prețuri la dorință gratis.

De vânzare.

Casa din târgul vitelor nr. 15 potrivită pentru prăvălie sau birt, e de vânzare din mână liberă. Detaluri la D. Sêrbu, Strada Lungă nr. 11.

Un comerciant de sat

pentru scop de o căsătorie caută pe aceasta cale cunoștința unei domnișoare sau văduve în etate de 25-30 ani.

Epistola să se adreseze redacțiunii sub nr. 10.

NB. Răspuns se dă numai pe scrisori provăzute cu subscriere și accluderea posei pe lângă cea mai mare distracțiune.

Carol Nagy,
institut de făcut haine militare și civile.

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 30.

Eu fac tot felul de haine militare și civile cu prețuri eftine de mirat; un rënd de haine dela 3 cor. până la 1000 cor. și anume din materiile cele mai noue și mai moderne pentru civili, generali, oficeri de stat maior, voluntari, gendarmerie, personal dela căile ferate, postă și telegraf, finanți, pădurari, etc., croite conform instrucției și făcute de cei dintăiu lucrători.

Transformări și în măsura cea mai mică se efectuesc la moment și punctual tot asemenea și haine cu șinoare (atilla de paradă) după prescripție sau după comandă.

Îmi mai permit să notez că țin în deposit tot felul de obiecte pentru uniformare militară, și anume: ciaco, chipiuri, săbii, curele pentru săbii, portepe, mănuși, cravate etc.

Rugându-mă de comande prețioase, semnez cu deosebită stimă

Carol Nagy,

croitor pentru militari și civili.

129 1-2

Singurul în Sibiu, care pregătește atille cu găetane.

Reparaturi, curățit și călcat cu ferul de tot gratis.

— În casuri grabnice se face un rënd de haine în decurs de 24 ore. —

Lemne de foc de fag.

Subscrisul ofer lemne de foc de fag prima calitate, neplutite:

	1 metru stânjen	1/3 metru stânjen	1/4 metru stânjen
In magazin	C. 21 —	C. 10.50	C. 5.44
Dus acasă	C. 22.—	C. 11.10	C 6.16
Tăiate și crepate și duse acasă	C 25.80	C. 12.90	C 6.94

Comande se primesc la:

G. Scheyhing, strada Cisnădiei nr. 20
J. Joh. Keil, Piața-mare nr. 11
Fritz Hemper, strada Pintenului nr. 12
135 1-10

Carl Albrecht, strada Ocnei nr. 15
în magazin, Piața Gărei (Bahnhofplatz) 2.
Cu distinsă stimă
G. Scheyhing.

Susi și Hermina Connerth,
Tapeterie și imprimărie de rufe
Sibiu, Piața-mare nr. 6.

Să recomandă onor. public pentru pregătirea tuturor lucrărilor manuale femeiesti. In special facem atent P. T. public asupra depositului nostru bogat a tot felul de articoli, aparținători acestei branșe.

Articlii nostri sânt esecutați de puteri escelente, solid și foarte ieftin și ne rugăm de spriginul binevoitor.

139 1-3

Paul Nendvich în Sibiu.

Cuptoare și cuptoare de fert.
(Sparherde),

De toate prețurile,

în esecutarea cea mai simplă și cea mai bogată.

Liferarea se face din

Sibiu și Alba-Iulia.

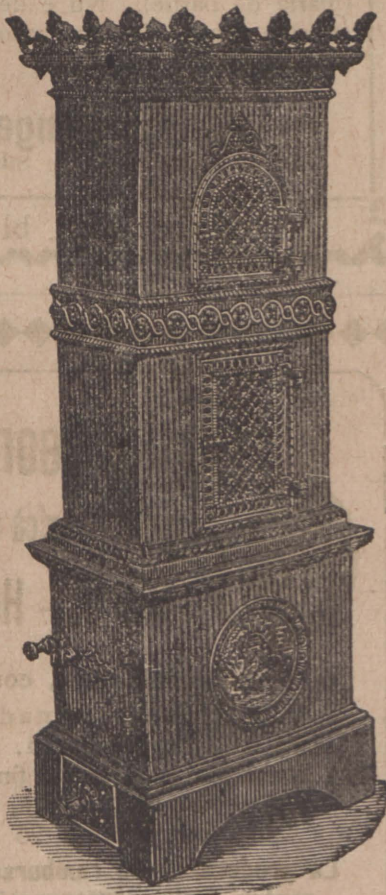
sau la dorință 134 1-5

franco

la ori-care stațiune de cale ferată.

Liste de prețuri la cerere.

Paul Nendvich
deposit în A.-Iulia.

Nr. 2992/903.

119 3-3

Concurs.

Este de întregit postul de notar comunal în comuna Ilimbav (Illenbák, Eulenbach), cercul Nocrich, comitatul Sibiu (Szeben). Petițiunile de concurs, scrise cu mâna proprie și instruite în înțelesul §. 6 art. de lege I. din 1883 respective §. 3 art. de lege XX. din 1900 au să se înainteze subscrișului până cel mult la 31 Oct. c. de oare-ce petițiile întrate mai târziu nu vor fi luate în considerație.

Emolumente:

1. Salar 1000 cor.
2. Bani de cuartir 50 cor.
3. Paușal de cancelarie 50 cor.
4. Remunerație pentru conducerea matriculelor 100 cor.
5. Competințele stabilite statutar pentru lucrări private.

Nocrich, 30 Sept. 1903.

Haner,
prim-pretor.

Anunț.

Pentru grădina de altoi și școala practică economică inițiată de comuna Seliște, se caută un conducător.

Cei-ce doresc a fi angajați să se adreseze până în 15 Noemvrie a. c. la subsemnata primarie, înaintându-și și documentele despre pregătirile teoretice și despre aplicarea de până aci.

Onorarul se va stabili prin înțelegerea ulterioară.

Competenții vor indica în ofert și ceea-ce pretind.

132 1-3

Seliște, în 14 Oct. 1903.

Primăria comunală.

N. Hențiu,
notar.

D. Popa,
primar.

Nr. 2992/1903.

118 3-3

Concurs.

Este de întregit postul de notar comunal în comuna Sasahuza (Szászahuz, Sachsenhausen), cercul Nocrich, comitatul Sibiu (Szeben). Petițiunile de concurs, scrise cu mâna proprie și instruite în înțelesul §. 6 art. de lege I. din 1883 respective §. 3 din art. de lege XX. din 1900, sunt a să înainta subscrișului până cel mai târziu în 22 Oct. c. de oare-ce petițiuni întrate mai târziu nu vor fi luate în considerare.

Emolumente:

- 1 Salar 800 cor.
- 2 Bani de cuartir 80 cor.
3. Paușal de călătorie 80 cor.
4. Paușal de lemne 24 cor.
- 5 Remunerație pentru conducerea matriculelor 160 cor
6. Competențele statuarite statutar pentru lucrări private.

Nocrich 30 Sept. 1903

Haner,
prim-pretor.

Wilhelm Messe,
fabrică de postav,

Sibiu (Nagyszeben), Schiffbäumel nr. 2.
vis-à-vis de văpsitoria Hoppe.

Își recomandă depositul seu bogat de flanele și postav, numai din lână curată de oale de calitate cea mai bună. Pentru coloare veritabilă să de garanță deplină. Prețuri moderate pe lângă serviciul cel mai real.

123 3-3

Deschidere de atelier.

Avem onoarea a aduce la cunoștința onoratului public român, că în 15 Octomvrie am deschis în strada Poplăcii (Quergasse) nr. 21

atelier de croitorie militară și civilă modernă,

în care efectuim după comandă tot felul de haine bărbătești, ca: sacouri, pardisiuri, jachete, haine de salon, fracuri, paltoane ș. a.; asemenea efectuim tot felul de uniforme militare, cum și reverenzi — după cel mai nou stil, și pe lângă cele mai moderate prețuri. Croiala o facem după așa numitul sistem Pocivalnik.

Ca absolvenți ai institutului de croit din Viena și basați pe cunoștințele practice, câștigate în Viena, Budapesta și alte orașe, ne simțim îndreptățiți a afirma că vom pute pe deplin mulțumi onorații mușterii.

Asigurând deci on. public românesc, că-l vom servi prompt și conștientos, îl rugăm totodată să ni-se adreseze cu deplină încredere.

Sibiu, 20 Octomvrie n. 1903.

Cu deosebită stimă

Petrașcu & Părău,
croitori.

131 1-3

In atențiunea P. T. public din Sibiu și jur!

Subscrișul îmi iau libertatea a face atent P. T. public asupra înființater mele negustorii de oroloage (ciasornicărie),

aflătoare aici

Strada Urezului nr. 7.

Aici se află toate soiurile de oroloage de buzunar pentru domni și dame în aur și argint, oroloage de părete, cu pendule, deșteptătoare, cu garanță de un an.

Tot asemenea iau tot felul de reparaturi aparținătoare acestei branșe, cu prețuri solide. Așteptând bunăvoința p. t. public semnez

133 1-4

Cu deosebită stimă

George Burzian, orologer.

Mare asortiment de rufe de tricot și barchente.

Ieftin de minune.

Pentru a-mi împuțina marea mea provisiune de mărfuri, am redus total prețurile și de azi începând vând ieftin de minune și îmi permit a face atent onor. public de a să folosi cât mai curând de această ocazie favorabilă, de oare-ce vânzarea ieftină va dura numai timp scurt, cât timp adecă va ajunge provisia.

Fac atent pe onor. public cu deosebire asupra unei mari partii de diferite cămeși pentru domni și barchente albe de piquet și cordele sub prețul de cumpărare (marfă de partie). Nu e de lipsă decât de o încercare, pentru a să convinge ori-cine despre adevărul celor spuse de mine. Imprimarea (Vordruckerei) să es: cută foarte ieftin.

133 1-3

Cu deosebită stimă

A. Schlesinger, neguțatorie de pânză și rufării.

Sibiu, strada Urezului, Nr. 7.

Plaiduri mari, bluse și fuste (sucue) pentru dame.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirtrafinade, ... pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93%, Spirt crud. . . . . , , , , 1.48

Soiuri de făină foarte fină producție proprie , , , , 1.56

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicinuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—

112 5-52